FRANÇOISE

SAGAN

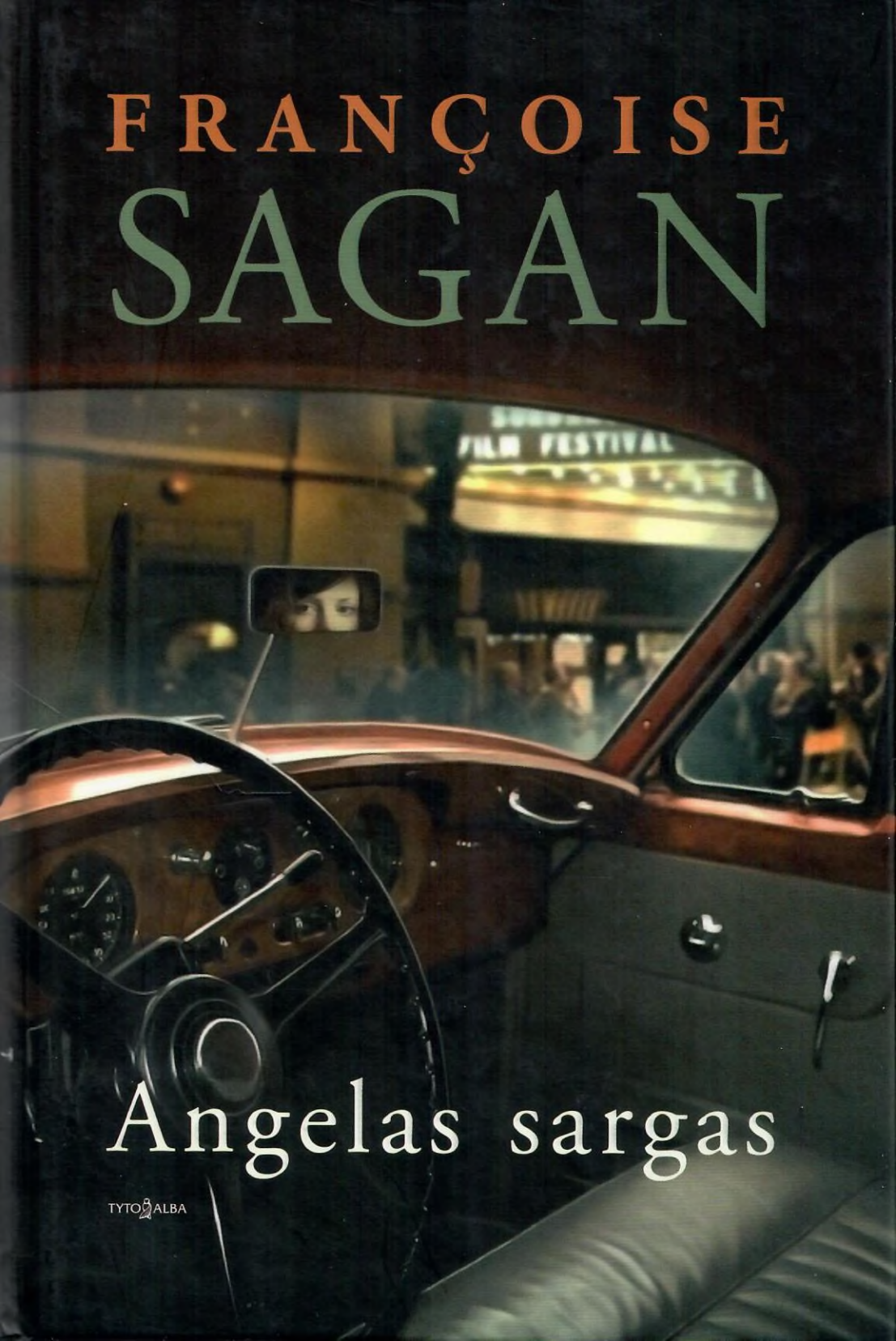

Angelas sargas

TYTO ALBA

FRANÇOISE
SAGAN

Angelas sargas

ROMANAS

Iš prancūzų kalbos vertė
Vita Malinauskienė

VILNIUS 2007

UDK 840-3
Sa58

Françoise Sagan
LE GARDE DE CŒUR
Paris, Julliard, 1968

ISBN 978-9986-16-591-0

© Vita Malinauskienė, vertimas į lietuvių kalbą, 2007
© Ilona Kukenytė, viršelio dizainas, 2007
© „Tyto alba", 2007

Jacques'ui

Iš žemės kyla burbulai,
Kaip iš vandens...

„Makbetas“

Pirmas skyrius

Kelias į Santa Moniką driekėsi palei krantą. Tiesus ir nepermaldaujamas, jis slydo po urzgiančio „Jaguaro" ratais. Buvo šilta, netgi karšta. Oras kvepėjo naktimi ir benzinu. Mes skriejome pusantro šimto kilometrų per valandą greičiu. Polas atrodė šiek tiek išsiblaškęs, kaip ir visi, važiuojantys dideliu greičiu. Jis, lyg profesionalus lenktynininkas, mūvėjo pirštines su skylutėmis, todėl buvo šiek tiek nemalonu žiūrėti į jo rankas.

Aš Doroti Seimur, man keturiasdešimt penkeri. Esu neblogai išsilaikiusi, gal todėl, kad mano gyvenimas buvo tam palankus. Aš – scenarijų autorė, netgi gana garsi. Iki šiol patinku vyrams – tikriausiai todėl, kad jie man irgi labai patinka. Esu iš tų baltų varnų, kurių gėdijasi Holivudas. Kai man buvo dvidešimt penkeri, filmavausi viename intelektualiame filme ir sulaukiau pasiutusio pasisekimo. O dvidešimt penkerių su puse išdūmiau į Europą su nevykėliu dailininku iššvaistyti uždirbtų pinigų. Dvidešimt septynerių grįžau be skatiko kišenėje, visų pamiršta. Gimtajame Holivude manęs laukė keli teismo ieškiniai. Įsitikinus, kad esu visiškai nemoki, byla buvo nutraukta, o aš įtaisyta dirbti – ėmiau kurti scenarijus. Garsus mano vardas nedėkingai publikai nebedarė nė menkiausio įspūdžio. Jaučiausi gerai, tapau „ta, kuri galėjo" (taip

mane pagerbtų, jei būčiau indėnų vadė). Paveldėjau stiprią sveikatą ir lakią vaizduotę – ir viena, ir kita iš senelio airio. Taigi galų gale tapau gana populiari spalvotų kino kvailysčių kūrėja. Labai nustebau, kad už tai neblogai moka. Daug studijos RKB istorinių filmų sukurta pagal mano scenarijus. Kartais košmariškuose sapnuose man pasirodo Kleopatra ir su pašaipa sako: „Ne, gerbiamoji ponia, niekada gyvenime nepasakyčiau Cezariui: ‚Ateikite, o mano širdies valdove'."

O mano širdies, ar bent kūno, valdovu šiąnakt turėtų tapti Polas Bretas. Ir aš pradėjau žiovauti.

Polas Bretas – labai dailus vyras. Jis atstovauja RKB ir dar kelioms kino bendrovėms. Elegantiškas, malonių manierų vyriškis, gražus kaip paveikslėlis. Netgi Pamela Kris ir Luela Šrimp, dvi lemtingos mūsų kartos moterys, jau dešimt metų iš ekrano niokojančios stipriosios lyties atstovų širdis bei pinigines, ir tos buvo jį įsimylėjusios ir išsiskirdamos liejo ašaras. Taigi Polo praeitis šlovinga. Bet tą vakarą, nors aplinka buvo romantiška, temačiau paprastą keturiasdešimtmetį blondiną. Savaitė tarp gėlių, kupini potekščių pokalbiai telefonu ir pasirodymai viešumoje kartu – po viso šito mano metų moteris tiesiog privalo pasiduoti. Atėjo diena iks, ir mes, skriedami šimto penkiasdešimties kilometrų per valandą greičiu, dūmėme mano namų link. Buvo antra valanda nakties, liūdnai mąsčiau apie pernelyg didelę seksualinio potraukio svarbą žmogaus gyvenimui. Nenorėjau nieko – tik miego. Bet miego norėjau ir vakar, ir prieš tris dienas, – kiek galima? Kitaip „Na, žinoma, mano džiaugsme" pakeis „Doroti, kas gi jums? Su manimi galite būti atvira..." Taigi manęs laukė džiugi procedūra: išimti iš šaldytuvo ledus, butelį škotiško viskio, paduoti Polui, skimbčiojant ledukams, ir pagaliau gundoma *à la* Poletės Godar poza prigulti svetainėje ant didelės kanapos. O tada Polas prisėda šalia manęs, pabučiuoja ir jausmingai atsidūsta: „Juk tai turėjo atsitikti, ar ne, brangioji?" Tikrai turėjo.

Aš garsiai aiktelėjau. Polas dusliai suriko.

Žibintų šviesoje sušmėžavo siluetas. Jis buvo panašus į beprotio, o dar labiau į šiaudinės baidyklės – tokias Prancūzijoje stato laukuose. Žmogus trenkėsi į automobilį. Mano blondino reakcija buvo žaibiška. Jis staigiai nuspaudė stabdžio pedalą ir stipriai pasuko vairą į dešinę, griovio link, kartu su gražiąja savo palydove (čia aš apie save). Prieš akis pralėkė virtinė keistų vaizdų, smigau veidu į žolę, rankose gniauždama rankinę. Keista, nuolat ją pamirštu. Kodėl įsikibau į rankinę tą akimirką, kuri galėjo būti paskutinė? Paskui išgirdau Polo balsą. Jis šaukė mane vardu, jo balse buvo girdėti nerimo gaidelė (tai pagirtina). Vadinasi, gyvas, sveikas. Užsimerkiau, jutau ne tik palengvėjimą. To psicho mes neužmušėme, aš sveika, Polas irgi. Turint galvoje būsimus formalumus, nervinę įtampą, visiškai aišku, kad šiąnakt man teks miegoti vienai. Vos girdimai tariau: „Viskas gerai, Polai" – ir patogiau atsisėdau ant žolės.

– Garbė Aukščiausiajam! – sušuko Polas, mėgstantis švaistytis panašiais pompastiškais žodžiais. – Jūs nesusižeidėte, brangioji. Pamaniau...

Taip ir nesužinojau, ką jis pamanė. Tą akimirką pasigirdo siaubingas griausmas, ir mes apsikabinę lėkėme kokius dešimt metrų žemyn. Apkurtusi, pusiau apakusi ir šiek tiek suirzusi, išsivadavau iš Polo glėbio ir žiūrėjau, kaip dega „Jaguaras". Jis buvo panašus į liepsnojantį deglą; įdomu, ar tas deglas apdraustas? Polas atsistojo ir tarė:

– Dieve, tikriausiai benzinas...

– O kas dar ten galėjo sprogti? – kandžiai paklausiau.

Staiga prisiminiau tą psichą. Juk jis liko ant kelio! Pašokau ir puoliau ten, bėgdama pamačiau, kad abiejų mano kojinių akys nubėgusios. Polas skuodė man iš paskos. Nepažįstamasis nejudėdamas gulėjo ant asfalto, laimė, nuošaliau nuo ugnies židinio. Iš pradžių mačiau tik tamsius jo plaukus. Apšviesti liepsnos, jie

atrodė rusvoki. Nesunkiai apverčiau jį ant nugaros, veidu į viršų. Jis buvo toks vaikiškas.

Noriu, kad teisingai mane suprastumėte. Aš niekada nemylėjau, nemyliu ir nesirengiu mylėti neapsiplunksnavusių jauniklių (Europoje juos vadina kačiukais). Niekaip negaliu atsistebėti, kodėl jie tampa vis madingesni. Turiu draugių, kurios tokiems irgi neatsispyrė. Kažkas iš Froido. Vaikinukams, kuriems pienas dar nenudžiūvo nuo lūpų, nėra ką veikti subrendusių damų, nuo kurių trenkia gyvuliškumu, glėbyje. Bet šis veidas – toks jaunas, toks rūstus ir toks tobulas – kėlė keistų jausmų. Norėjau čia pabėgti, čia paimti jį ant rankų ir paliūliuoti. Ne, manęs nekamuoja motinystės kompleksas. Aš dievinu savo dukterį, su šeima gyvenančią Paryžiuje. Ji turi krūvą vaikų, vis mėgina juos man įbrukti, kai sumanau atostogauti Rivjeroje. Ačiū Dievui, retai atostogauju viena, taigi paprastai turiu gerą pretekstą išvengti močiutės pareigų. Bet grįžkime prie tos nakties ir Luiso. Taip, to psicho, to daržo kaliausės, to nuostabaus nepažįstamojo vardas buvo Luisas. Akimirksnį apmirusi žvelgiau į jį, net ne iš karto susivokiau padėti ranką jam ant krūtinės ir patikrinti, ar plaka širdis. Žvelgiau į jį ir man atrodė, kad visiškai nesvarbu – gyvas jis ar miręs. Vėliau supratau, kad klydau, bet ne tuo požiūriu, kaip galite pamanyti.

– Kas jis? – griežtai paklausė Polas.

Mane žavi Holivudo žmonių beprotiškas noras bet kuriomis aplinkybėmis viską žinoti ir visus pažinti. Matote, Polui buvo nemalonu, kad negali kreiptis vardu į žmogų, kurio vos neužmušė. Aš pratrūkau:

– Klausykite, Polai, mes juk ne kokteilių vakarėlyje. Kaip manote, ar jis sužeistas? Oi!

Tamsus skystis, ištekėjęs nepažįstamajam iš galvos, buvo kraujas. Tamsus, tirštas, neįtikimai švelnus. Polas irgi stebeilijo į kraują.

– Aš įsitikinęs, kad jo nekliudžiau, – pasakė. – Tikriausiai, kai automobilis sprogo, jį sužeidė skeveldra.

Polas atsitiesė. Kalbėjo ramiu, tvirtu balsu. Dabar aš supratau Luelą Šrimp.

– Likite čia, Doroti, aš einu skambinti.

Jis sparčiai nužingsniavo tolumoje dunksančių namų siluetų link. Likau ant plento viena su nepažįstamuoju, kuris galbūt merdėjo. Staiga jis atsimerkė, pažvelgė į mane ir nusišypsojo.

Antras skyrius

– Doroti, ar tau galvoj negerai?

Į tokius klausimus man visada sunku atsakyti. O dabar juolab, juk klausė Polas. Vilkėjo tamsiai mėlyną palaidinę ir atrodė toks elegantiškas! Žvelgė į mane taip rūsčiai. Kalbėjomės mano namo terasoje. Buvau apsirengusi kaip sodininkė: senomis drobinėmis kelnėmis, išblukusia gėlėta palaidine, ryšėjau skarelę. Niekada gyvenime nesiterliojau ir nesiterliosiu su gėlynais ir krūmais – man kelia siaubą sodo žirklės, bet, turiu prisipažinti – mėgstu persirenginėti. Todėl kas šeštadienį įlendu į senus drabužius, kaip ir visi mano kaimynai. Bet, užuot kirpusi veją ar rovusi želiančias piktžoles, patogiai įsitaisau terasoje su didele taure škotiško viskio ir knyga. Polas atvažiavo vakarop ir užtiko mane terasoje. Jaučiausi kalta, apsileidusi.

– Ar žinote, kad visas miestas liežuvauja apie jūsų keistybes?

– Visas miestas, visas miestas... – pakartojau šiek tiek pamaloninta, bet kukliai.

– Dėl Dievo meilės, ką pas jus veikia tas berniukas?

– Kaip – ką? Sveiksta, atsigauna po to įvykio. Juk žinote, Polai, jam labai skauda kojį. O kišenėje neturi nė skatiko, šeimos neturi – apskritai nieko neturi.

Polas giliai atsiduso:

– Būtent dėl to ir nerimauju, mano brangioji. Juk mūsų jaunikaitis buvo prisipumpavęs LSD, kai puolė po ratais. Taip man sakė ligoninėje.

– Bet, Polai, jis juk viską paaiškino. Apkvaitęs nemanė, kad tai automobilis, jam pasivaideno...

Polas paraudo:

– Man nusispjaut, kas jam pasivaideno. Juk jis nenormalus, jis bastūnas. Vos mūsų nepražudė, o jūs puolate jį globoti, jis ramiausiai įsikuria jūsų svetainėje, jūs jį maitinate. O jeigu vieną gražią dieną jam pasivaidens, kad jūs višta, ir jis jus papjaus? Arba nugvelbs jūsų brangenybes ir išdums?

Aš paprieštaravau:

– Klausykite, Polai! Manęs dar niekas niekada nėra palaikęs višta. O mano žvangaliukai ne kažin koks turtas. Galų gale negalėjau palikti jo tokio gatvėje!

– Bet galėjote palikti ligoninėje.

– Jam ten nepatiko, aš jį suprantu.

Polas nesumetė, ką atsakyti, tad tyliai atsisėdo priešais mane į pintą kėslą. Nevalingai paėmė mano taurę ir nugėrė pusę viskio. Jau buvau beįsiplieskianti, bet susitvardžiau. Ko gera, ir jis jautėsi panašiai. Keistai pažvelgė į mane ir paklausė:

– Jūs dirbate sode?

Porą kartų linktelėjau galvą. Įdomu, kodėl kai kurie vyrai prašyte prašosi būti apgaudinėjami? Bet juk negaliu pasakoti Polui apie nekaltas šeštadienio pramogas. Tikrai pamanys, kad kuoktelėjau. Aš ir pati imu manyti – gal jis teisus.

– Kažkodėl nematyti jūsų triūso vaisių, – pasakė kritiškai apžvelgdamas sodą.

Varganas žemės gabalėlis, vadinamas mano sodu, tikrai labiau priminė džiungles. Įsižeidusi gūžtelėjau pečiais:

– Darau, ką galiu.

– O kas jūsų plaukuose?

Perbraukusi ranka plaukus, ištraukiau dvi ar tris mažas baltas medžio skiedreles, plonas kaip popierius.

– Skiedrelės, – nustebusi atsakiau.

– Matau, kad skiedrelės, – tulžingai pasakė Polas. – Čia jų visur pribirę. Jūs ne tik sodininkė, jūs dar ir meistraujate?

Tą akimirką dar viena skiedrelė nukrito iš dangaus ir nusileido jam į plaukus. Pakėliau akis aukštyn.

– A, supratau. Tai Luisas. Nuobodu gulėti, tad drožinėja iš medžio.

– O skiedras nutaiko į langą? Puiku.

Ėmiau nervintis. Na taip, gal ir negerai, kad parsivežiau Luisą iš ligoninės. Bet juk neilgam, be to, tai taip kilnu. Neturėjau jokių slaptų minčių. Ir apskritai Polas neturi į mane jokių teisių. Drįsau jam šitai priminti. Jis paprieštaravo, pareiškė, kad turi tokias pat teises kaip ir kiekvienas protingas vyras, norintis padėti moteriai, kuri elgiasi neprotingai – negalima leisti jai krėsti kvailysčių, reikia ją globoti ir taip toliau, ir panašiai... Galiausiai mudu susikivirčijome. Jis išvažiavo įsiutęs, o aš klestelėjau be jėgų į savo krėslą priešais drungno viskio taurę. Buvo maždaug šešta vakaro. Piktžolių priaugusioje pievelėje šešėliai vis ilgėjo. Vakaras, regis, turėjo būti nuobodus – susikivirčijusi su Polu, nenuvažiavau į svečius, kur abu buvome pakviesti. Teliko tokios pramogos: televizorius, keliantis tik nuobodulį, ir pora žodžių, kuriuos sumurmės Luisas, kai atnešiu jam vakarienę. Dar niekada nebuvau mačiusi tokio tylenio. Tik kartą išspaudė kažką suprantamesnio – kai trečią dieną po avarijos norėjo išsiregistruoti iš ligoninės. Svetingumą jis vertino kaip savaime suprantamą dalyką. Tądien mano nuotaika buvo gera, gal net pernelyg gera. Tai buvo viena iš rečiausių, ačiū Dievui, akimirkų, kai atrodo, kad visi žmonės aplinkui – tavo broliai ir vaikai, tad tu privalai jais rūpintis. Luisas apsigyveno pas mane. Ištisas dienas jis tysojo lovoje. Aš

atnešdavau jam valgyti, bet koją susitvarstydavo pats. Jis neskaitė, neklausė radijo, nekalbėjo, retkarčiais drožinėdavo keistas figūrėles iš šakų, kurių atnešdavau iš sodo. Bet dažniausiai tiesiog mįslingai žvelgdavo pro langą. Kartais klausdavau savęs, gal jis idiotas. O koks gražus, koks romantiškas. Kelis kartus nedrąsiai bandžiau išklausti jį apie praeitį, gyvenimą, ateities planus, bet visus mano klausimus atremdavo žodžiai: „Neįdomu." Kartą mes susidūrėme naktį. Jis vardu Luisas. Viskas. Taškas. Ko gera, man to pakako. Mane vargina, kai žmonės išsamiai pasakoja apie savo gyvenimą – Dievas mato, retas kuris to nedaro.

Nuėjau į virtuvę ir greitai pataisiau nuostabią vakarienę iš konservų. Paskui užlipau laiptais, pasibeldžiau į jo kambario duris, įėjau ir padėjau padėklą ant skiedromis aplipusios lovos. Prisiminusi, kaip viena nukrito Polui ant galvos, susijuokiau. Luisas klausiamai pažvelgė į mane. Akys įkypos kaip katės, šviesiai žalios, virš jų juodi antakiai. Žiūrėdama į jį, pagalvojau, kad kino kompanija *Columbia* turėtų priimti jį vien dėl tokių akių.

– Juokiatės? – nepatikliai paklausė žemu, kiek dusloku balsu.

– Tiesiog prisiminiau, kaip viena jūsų skiedrelė nukrito pro langą Polui ant galvos. Jis pasipiktino.

– Jam labai skaudėjo?

Žvelgiau į jį išsižiojusi. Pirmą kartą girdėjau jį juokaujant. Bent man pasirodė, kad juokauja. Aš vėl nusijuokiau, bet jaučiausi kaip nesavame kailyje.

Apskritai Polas teisus. Ką aš veikiu su tuo berniuku, su tuo psichu čia, nuošaliame namelyje, šeštadienio vakarą? Dabar galėčiau linksmintis, šokti su draugais. Gal net šiek tiek pakoketuočiau su mieluoju Polu. O gal ir ne su juo...

– Nutarėte šiandien niekur nevažiuoti?

– Taip, – su kartėliu atsakiau. – Tikiuosi, nelabai jums sutrukdysiu?

Ir tuoj pat pasigailėjau taip pasakiusi. Tai prieštaravo visoms

svetingumo taisyklėms. Bet Luisas staiga nusijuokė tarsi vaikas – linksmai, iš visos širdies. Elgėsi kaip jaunuolis, pagaliau atsivėrė.

– Jums labai nuobodu?

Klausimas užklupo netikėtai. Ar daug kas galėtų pasakyti, kaip nuobodžiauja – labai ar nelabai. To neįmanoma suvokti klaikiame chaose, koks yra mūsų gyvenimas. Atsakiau banaliai:

– Man nėra kada nuobodžiauti. Rašau scenarijus RKB ir...

Jis mostelėjo galva į kairę, sutemose mirguliuojančios Santa Monikos įlankos link, Beverli Hilso link, didžiulio Los Andželo priemiesčio, jo studijų ir paviljonų link. Nebyliai įvardijo vienu niekinamu galvos judesiu. Gal per stipriai pasakyta – niekinamu, bet tai buvo daugiau negu abejingumas.

– Taip, ten. Taip užsidirbu duonai.

Pokalbis mane erzino. Nepažįstamasis per tris minutes privertė mane pasijusti iš pradžių niekingą, paskui niekam tikusią. Tikrai, kokia nauda iš mano darbo? Kas mėnesį pluoštelis dolerių, kurie išnyksta be pėdsako. Bet keista – kaltę pajusti mane paskatino plevėsa, narkomanas, kuris tikriausiai net to nesugeba. Ne, nesu iš tų, kurie kovoja su narkomanais, bet man nepatinka, kai savo pomėgiams pateisinti sukuriama ištisa filosofija ir smerkiami tie, kurie tos filosofijos nepripažįsta.

– Užsidirbti duonai... – svajingai pakartojo Luisas. – Užsidirbti duonai...

– Taip įprasta, – atšoviau.

– Apmaudu! O, kad aš būčiau gyvenęs Florencijoje tais laikais, kai ten buvo daug žmonių, išlaikančių kitus. Tiesiog taip, už nieką.

– Jie išlaikydavo skulptorius, dailininkus, poetus. Gal ir jūs menininkas?

Jis palingavo galvą:

– O gal jie išlaikydavo ir tuos, kurie jiems paprasčiausiai patikdavo, tiesiog šiaip sau.

Luisas ciniškai vyptelėjo, visai kaip Betė Deivis.

– Tokių dalykų pasitaiko ir mūsų laikais.

Lygiai taip, kaip jis prieš porą minučių, mostelėjau galva priemiesčio link. Luisas užsimerkė.

– Juk sakiau – tiesiog šiaip sau. O tai nėra paprasta...

Luisas tai pasakė taip tvirtai, kad man iškart kilo daugybė minčių, viena už kitą romantiškesnių.

Ką apie jį žinau? Gal jis buvo beprotiškai įsimylėjęs? Esu įsitikinusi, kad beprotiška meilė ir yra vienintelė protinga meilė. Gal ne atsitiktinumas, ne narkotikai, o neviltis pastūmėjo jį po „Jaguaro" ratais? Ir gydosi jis dabar ne tik koją, bet ir sielos žaizdas? Įdėmiai žvelgdamas į dangų, gal ten regi mylimosios atvaizdą? Pamaniau, kad šią frazę jau esu kažkur girdėjusi. Staiga prisiminiau, kad pati esu ją parašiusi spalvoto serialo apie Dantę scenarijuje. Kiek pastangų reikėjo, kad suteikčiau jai bent lašelį erotikos! Vargšas Dantė sėdi prie neobliuoto viduramžių stalo su plunksna rankoje. Pakelia nuo rankraščio akis ir žvelgia pro langą. Balsas už kadro: „Įdėmiai žvelgdamas į dangų, gal jis ten regi mylimosios atvaizdą?" Tikiuosi, žiūrovams patiks.

Na štai, jau pradedu mąstyti taip, kaip rašau. Jei nors kiek turėčiau talento ar literatūrinių ambicijų, tikriausiai būčiau patenkinta. Deja! Pažvelgiau į Luisą. Jis vėl buvo atsimerkęs ir įdėmiai žiūrėjo į mane.

– Koks jūsų vardas?

– Doroti. Doroti Seimur. Argi nesakiau?

– Ne.

Sėdėjau jo kojūgalyje. Pro langą į kambarį sruvo vakaro oras, persismelkęs jūros kvapų. Kvėpuoju tais kvapais jau keturiasdešimt penkerius metus, per visus tuos metus jie, žiauru, nepasikeitė. Kiek dar kvėpuosiu jais laisvai, nesusimąstydama? O gal netrukus pradėsiu ilgėtis nugyventų metų, bučinių, vyriškos šilumos? Reikia tekėti už Polo. Reikia nusikratyti minčių, kad mano sveikata puiki, kad išlaikau dvasios pusiausvyrą. Gerai jautiesi

savo kailyje, kai yra žmogus, kuris tą kailį glosto ir atiduoda jam dalelę savo šilumos. O kas paskui? Vizitai pas psichiatrą? Vien pagalvojus apie tai sukyla šleikštulys.

– Kažkodėl nuliūdote, – pasakė Luisas.

Jis paėmė mano ranką ir pradėjo ją apžiūrinėti. Aš taip pat įsistebeilijau į ją. Abu tyrėme ranką itin susidomėję. Jis todėl, kad matė ją pirmą kartą, aš todėl, kad Luiso rankose ji buvo kitokia: tapo panaši į daiktą, tarsi būtų nebe mano. Dar niekas taip keistai nebuvo laikęs mano rankos.

– Kiek jums metų? – paklausė jis.

Nustebinta netikėto klausimo išrėžiau jam tiesiai:

– Keturiasdešimt penkeri.

– Jums pasisekė.

Pažvelgiau į jį nustebusi. Jam buvo gal dvidešimt šešeri, ne daugiau.

– Pasisekė? Kodėl?

– Pasisekė, nes nugyvenote tiek metų. Juk tai nuostabu.

Paleido ranką. Tikriau (man taip atrodė), grąžino ją man. Paskui nusisuko ir užsimerkė. Aš atsistojau:

– Labanakt, Luisai.

– Labanakt, Doroti Seimur, – švelniai tarė.

Tyliai uždariau duris ir nulipau laiptais į terasą. Kažkodėl buvo labai gera.

Trečias skyrius

– Suprask, tai nepraeis. Niekuomet nepraeis.

– Viskas praeina.

– Ne. Mus sieja kažkas nenumaldoma, kaip likimas. Juk ir pats tai jauti. Tu... tu turi tai žinoti. Tu negali to nežinoti!

Nutraukiau šį aistringą dialogą – dar vieną savo kūrinį – ir klausiamai pažvelgiau į Luisą. Jis kilstelėjo antakius ir šyptelėjo.

– Ar tikrai tikite likimo neišvengiamumu?

– Kalbame ne apie mane, o apie Ferencą Listą, ir...

– Bet ką manote jūs?

Nusijuokiau. Taip, kartais gyvenimas man primindavo, jog nuo likimo nepabėgsi, bet vis tiek maniau, kad kai kurie jausmai niekuomet neišblės. Man keturiasdešimt penkeri, sėdžiu savo sode, nuotaika puiki, aš nieko nemyliu.

– Anksčiau tikėjau. O jūs?

– Dar ne.

Jis užsimerkė. Pamažu tapo vis kalbesnis, mes pradėjome pasakoti apie save. Vakarais, kai grįždavau iš darbo, Luisas, pasiramsčiuodamas dviem lazdomis, nulipdavo laiptais į terasą ir atsisėsdavo į krėslą. Gurkšnodami škotišką viskį, žiūrėdavome, kaip temsta. Man buvo malonu grįžus namo jį rasti. Luisas buvo

ramus ir keistas, linksmas ir niūrus, panašus į nežinau kokį žvėriuką. Malonu – ne daugiau. Aš nebuvau įsimylėjusi. Jo grožis, susidūrus kur nors kitur, būtų gąsdinęs, atstūmęs. Buvo pernelyg gerai sudėtas, per daug grakštus, per daug tobulas. Ne, ne moteriškas, bet man priminė tą išrinktųjų kiltį, apie kurią rašė Prustas: plaukai spindi kaip plunksnos, oda aksominė. Jam trūko tik vaiko rūstumo, o man patinka vaikiškai rūstūs vyrai. Net suabejojau, ar jis jau skutasi.

Luisas papasakojo, kad gimė puritoniškoje šeimoje, valstijų šiaurėje. Mokėsi šio bei to, šiaip sau, paskui išėjo iš namų, ėmėsi atsitiktinių darbų, kaip ir visi jauni valkatos. Nusikapstė iki San Francisko. Susipažino su panašaus plauko dykūnais. Nemenkos LSD dozės, pasivažinėjimai automobiliu, peštynės. Atsidūrė pas mane. Pasveiks, vėl eis kur akys mato. Mes dažnai kalbėdavomės apie gyvenimą, apie meną – jo išsimokslinime buvo daug spragų. Platoniški mūsų santykiai – minios akimis, visiška nesąmonė. Luisas dažnai klausinėdavo apie ankstesnius mano romanus, bet nė žodžiu neužsimindavo apie savuosius. Man dėl to buvo neramu. Vis dėlto keista – juk nebe vaikas. Žodžius „moterys" ir „vyrai" Luisas tardavo tokia pat intonacija – abejingai ir nuobodžiai. O aš, sulaukusi keturiasdešimt penkerių, žodžio „vyras" negaliu tarti be švelnios gaidelės balse ir saldaus atgarsio atmintyje. Kartais šalia jo jausdavausi begėdė.

– Kada supratote, kad gyvenimui neįmanoma pasipriešinti? – paklausė Luisas. – Kai išėjo pirmasis jūsų vyras?

– O Viešpatie, žinoma, ne. Atvirkščiai, tuomet veikiau pajutau palengvėjimą. Tik įsivaizduokite: abstraktus menas nuo ryto iki nakties! Siaubingai vargina. O kai išėjo Frenkas... Tuomet – taip, tuomet jaučiausi kaip sužeistas žvėris.

– Kas tas Frenkas? Antrasis jūsų vyras?

– Taip, antrasis. Jis nebuvo ypatingas, bet kiek drauge esame patyrę džiaugsmo, švelnumo, laimės...

– Jis metė jus?

– Jį įsimylėjo Luela Šrimp.

Luisas klausiamai kilstelėjo antakius.

– Tik nesakykite, kad niekada nesate girdėjęs apie Luelą Šrimp.

Jis kažką neaiškiai numykė. Buvau suglumusi, bet nekibau prie jo.

– Frenko savimeilė buvo paglostyta, pagautas ekstazės, jis paliko mane, kad galėtų vesti. Tuomet man, kaip ir Mari d'Agu, atrodė, kad tai niekada nesibaigs. Taip maniau daugiau nei metus. Jūs nustebote?

– Ne. O kas buvo toliau?

– Po dvejų metų Luela įsimylėjo kitą ir paliko Frenką. Jis sukūrė tris nevykusius filmus ir pradėjo gerti. Viskas. Taškas...

Mes tylėjome. Luisas tyliai sudejavo ir pabandė atsistoti. Jaudindamasi paklausiau:

– Jums negera?

– Skauda. Jausmas toks, kad niekada negalėsiu vaikščioti.

Jau įsivaizdavau: jis lieka luošas visam gyvenimui ir apsigyvena pas mane. Tokia perspektyva man neatrodė nei kvaila, nei nemaloni. Tikriausiai esu tokio amžiaus, kai žmogui būtina užsikrauti kokią nors naštą. Ką gi, susitvarkyčiau. Neščiau naštą ilgai ir atkakliai.

– Tuomet liksite gyventi čia, – atsakiau linksmai. – O kai jums iškris visi dantys, aš virsiu jums košes.

– Iškris dantys?

– Sako, taip nutinka, kai įsisergama. Būtų įtikimiau, jeigu dantys iškristų tiems, kurie stovi, – juk veikia žemės traukos dėsnis. Bet ne.

Jis dėbtelėjo į mane, beveik kaip Polas, bet ne taip rūsčiai.

– Kokia jūs keista, – tarė. – Nepajėgčiau su jumis išsiskirti.

Prisimerkė ir, nutaisęs abejingą balsą, paprašė paskaityti eilėraščių. Nuėjau paieškoti ko nors pagal jo skonį. Tai jau buvo

tapę įpročiu. Tyliai ir švelniai, kad netrikdyčiau ir neišbudinčiau, skaičiau Lorkos eiles apie Voltą Vitmeną:

Yra danguj paplūdimių, kur galima pabėgt nuo kasdienybės; yra kūnų, kurių auštant rytui nepriversi sugrįžti...

Ketvirtas skyrius

Man tai pranešė pačiame dienos įkarštyje. Diktavau sekretorei jausmingą Mari d'Agu ir Ferenco Listo dialogą, kurį sukūriau aš, nuolanki jūsų tarnaitė. Dirbau neatsiplėšdama nuo kėdės, nes išvakarėse sužinojau, kad vaidinti Listą pakviestas Nodinas Diukas. Niekaip negalėjau įsivaizduoti to juodaplaukio atleto, vaidinančio didį muziką. Bet kinematografijoje savi klystkeliai – fatališki, juokingi, primityvūs. Mes ką tik prisikasėme prie „to, kas neišvengiama", ir sekretorė – ji apskritai siaubingai jautri – apsipylė ašaromis. Suskambo telefonas. Kendi pakėlė ragelį, garsiai išsišnypštė ir pasisuko į mane:

– Ponia, tai ponas Polas Bretas, sako – labai skubu.

Paėmiau ragelį.

– Doroti, jūs jau žinote?

– Ne, tikriausiai ne.

– Brangioji Doroti... Mirė Frenkas. – Nieko neatsakiau. Susijaudinęs jis kalbėjo toliau: – Frenkas Seiloras. Jūsų buvęs vyras. Jis šiąnakt nusižudė.

– Negali būti, – pasakiau.

Tikrai taip maniau. Frenkas iš prigimties neturėjo nė lašo vyriškumo. Jis turėjo daug gerų savybių, bet vyriškumo jam trūko.

O kad galėtum nusižudyti, manau, reikia būti labai vyriškam. Pakanka prisiminti tūkstančius žmonių, kuriems savižudybė – vienintelė išeitis, bet jie taip ir nesiryžta nutraukti gyvybės siūlo.

– Taip, – šaukė Polas, – šiandien rytą jis nusižudė pigiame motelyje netoli jūsų. Nepaliko jokio raštelio.

Mano širdis plakė lėtai lėtai. Stipriai, bet lėtai. Frenkas... Prisiminiau, koks buvo linksmas, kaip juokdavosi, kokia buvo jo oda... Frenkas mirė... Keista, bet paprasto žmogaus mirtis sukrečia labiau negu kokios įžymybės. Negalėjau patikėti, kad Frenko nebėra.

– Doroti, jūs mane girdite?

– Girdžiu.

– Doroti, reikia, kad atvažiuotumėte. Jis neturi šeimos, o Luela, kaip žinote, dabar Romoje. Man labai gaila, Doroti, bet reikia sutvarkyti kai kuriuos formalumus. Aš tuoj pat užvažiuosiu pas jus.

Ištiesiau ragelį sekretorei – Dievas žino, kodėl jos vardas Kendi – ir susmukau ant kėdės.

Žvilgtelėjusi į mane, Kendi atsistojo (ji stulbinamai jaučia žmones, todėl ir tapo man tiesiog nepakeičiama). Ištraukusi dėžę su užrašu „Archyvas“, padavė butelį viskio – jis visada ten stovi. Gurkštelėjau. Žinau, kodėl šoko ištiktam žmogui duoda išgerti. Alkoholis toks bjaurus, kad instinktyviai verčia priešintis. O tai padeda atsigauti po patirto šoko labiau negu kas kita. Viskis nudegino gerklę, stingulys praėjo, bet siaubas liko.

– Mirė Frenkas, – pasakiau.

Kendi vėl įsikniaubė į nosinę. Mes seniai dirbame kartu, buvo sočiai laiko išsipasakoti apie nelaimingą savo likimą. Beje, ji irgi būdavo man atvira. Mes plepėdavome, kai man dingdavo įkvėpimas, tad dabar nereikėjo aiškinti, kas toks yra Frenkas, – dėl to man buvo šiek tiek lengviau. Dabar, kai sužinojau, kad jis mirė, nepakęsčiau šalia žmogaus, nežinojusio, kad jis apskritai egzistavo. Dievas mato, nelaimingasis seniai išnyko iš mūsų akiračio,

nors buvo garsus – visi jį pamiršo. Čia, Holivude, garbė yra siaubingas dalykas, o jeigu dar ir trumpai tetrunka, ji žudo. Laikraštyje pasirodys trumpa painiai parašyta žinutė, prasidės neaiškūs samprotavimai apie savižudybę. Apie jį, apie Frenką, apie gražuolį Frenką, apie pavydėtiną Luelos Šrimp vyro dalią, apie Frenką, su kuriuo tiek sykių kartu juoktasi, – bus pasakyta keletas padrikų, piktų, beveik negailestingų žodžių, dėl to jis mirs dar kartą.

Polas atvažiavo labai greitai. Draugiškai paėmė mane už parankės ir, laimė, nepabučiavo, kitaip būčiau įsiraudojusi. Vyrams, kuriems esu buvusi artima, visuomet jaučiu švelnumą, kad ir kaip būtų nutrūkęs mūsų ryšys. Atrodo, taip nutinka nedažnai. Bet aš įsitikinusi, kad vyras, su kuriuo praleidi naktį, bent akimirką tampa pačiu artimiausiu žmogumi; niekas manęs neįtikins, kad gali būti ir kitaip. Karingi ar beginkliai vyrų kūnai – tokie nepanašūs, tokie skirtingi, taip siekiantys būti nepanašūs... Įsikibau Polui į parankę, ir mes išvažiavome. Jutau lyg ir palengvėjimą, kad niekada nemylėjau Polo. Manęs laukė pasimatymas su praeitimi, būtų buvę slogu knaisiotis po dabartį.

Frenkas gulėjo visiškai abejingas. Atrodė, lyg miegotų. Bet jis buvo miręs. Šovė sau į širdį iš dviejų centimetrų atstumo, veidas nenukentėjo. Atsisveikinau su juo. Suskaudo, ir tiek. Manau, taip atsisveikinama su dalele savęs per operaciją, susižeidus ar pan. Frenkas buvo ir liko šatenas. Keista, niekada nebuvau sutikusi tokių ryškių šatenų kaip jis, nors tokia plaukų spalva gana dažna. Paskui Polas nutarė parvežti mane namo. Paklusau. Mes sėdome į naują jo „Jaguarą". Buvo ketvirta valanda po pietų, saulė svilino veidus. Man dingtelėjo, kad saulės spinduliai niekada nebedegins Frenko veido, o jis ją taip mėgo. Kokie mes vis dėlto žiaurūs mirusiesiems! Vos tik žmogus miršta, tuoj pat įgrūdame jį į juodą dėžę, kuo tvirčiau užvožiame sunkų dangtį ir užkasame į žemę. Skubame jo atsikratyti. Kartais padažome jo veidą pagal savo skonį ir, blausiai apšvietę šviestuvais, išstatome viešai apžiūrai. O juk

reikėtų bent dešimt minučių leisti jam sušilti saulėje, nuvežti jį prie jūros, jeigu ją mėgo, padovanoti bent truputį žemiško džiaugsmo paskutinį kartą prieš amžiams susijungiant su žeme. Bet ne, baudžiame už tai, kad mirė. Geriausiu atveju pagrojame šiek tiek Bacho, bažnytinės muzikos, nors daugelis iš jų jos nemėgo... Aš nugrimzdau į juodą melancholiją. Polas sustabdė automobilį prie mano namų.

– Gal galėčiau trumpam užeiti pas jus?

Linktelėjau galva, paskui prisiminiau Luisą. Na ir kas, man nerūpi, ką jie manys žiūrėdami vienas į kitą tarsi porcelianiniai šunyčiai. Pasukau terasos link, Polas žingsniavo man iš paskos. Išsidrėbęs krėsle, Luisas nejudėdamas stebeilijo į paukščius. Iš tolo pasisveikino – pamojo man, bet, pamatęs Polą, ranką nuleido. Aš užlipau laiptais ir priėjau prie jo.

– Luisai, – pasakiau, – Frenkas mirė.

Polas išvažiavo netaręs nė žodžio. Staiga supratau, kodėl neverkiau, kai jis buvo šalia. Priežastis apgailėtina ir paprasta: jis norėjo, kad žliumbčiau. Luisas švelniai glostė man plaukus. Kažkas manyje nutrūko. Parpuoliau ant kelių ir pratrūkau raudoti. Raudojau prie kojų šio berniuko, menkai težinančio, kas yra tikras skausmas. Jis atsargiai glostė man plaukus, kaktą, šlapius skruostus. Šiek tiek aprimusi pakėliau galvą.

– Tikriausiai klaikiai atrodau, – pasakiau.

Žinojau, kad mano akys paraudusios, kad dažai nuvarvėję, kad veidas patinęs. Ir pirmąsyk nesutrikau, kad tokią mane mato svetimas vyras. Luiso akyse kaip veidrodyje regėjau verkiančio vaiko atvaizdą. Tas vaikas buvau aš, Doroti Seimur, keturiasdešimt penkerių metų moteris. Luiso akyse buvo kažkas, kas kėlė nerimą, kas baugino ir drauge ramino, kažkas, kas priešinosi įsigalėjusiai tvarkai.

– Jūs susisielojusi, – susimąstęs pasakė.

– Aš ilgai jį mylėjau.

– Jis metė jus, už tai dabar nubaustas, – išpyškino. – Toks gyvenimas.

Sušukau:

– Jūs samprotaujate kaip vaikas, o gyvenimas, ačiū Dievui, visai ne toks!

– O gal kaip tik toks.

Luisas nusisuko ir mąsliai vėl ėmė stebėti paukščiukus. Žiūrėjo išsiblaškęs, nuobodžiaujančiu žvilgsniu. Man dingtelėjo, kad jo užuojauta toli gražu nėra beribė, ir pasigailėjau, kad Polas išvažiavo. Įsivaizdavau, kaip būtume prisiminę Frenką, kaip Polas būtų šluostęs man ašaras, kaip vaidintume čia, terasoje, siaubingą, ašaringą ir sentimentalią komediją. Pasijutau velniškai išdidi, kad tai neįvyko. Įėjau į namą. Skambėjo telefonas.

Skambučiai nesiliovė visą vakarą. Skambino visi: buvę meilužiai, draugai, Frenko partneriai, žurnalistai (jų nebuvo daug). Visi jau žinojo, kad Luela, išgirdusi apie Frenko mirtį, nepasirodė bejausmė – ji nedelsdama išskrido iš Romos lydima naujojo draugužio, jauno italo. Sumaištis slėgė. Niekas iš tų, kurie dabar Frenką apverkia, kai šis buvo gyvas, nė piršto nepajudino, kad jam padėtų. Tik aš, nusižengdama visoms amerikietiškų skyrybų taisyklėms, iki pat pabaigos vis pametėdavau jam pinigų. Mane galutinai pribaigė Džerio Boltono, galingo aktorių gildijos šulo, skambutis. Kai grįžau iš Europos, būtent šis šlykštus tipas bandė užtampyti mane po teismus, numarinti badu. Nepavyko, tada užsipuolė Frenką, kai šis neteko Luelos malonės. Menkysta piktadarys, bet visagalis. Žinojo, kad nekenčiu jo iki širdies gelmių, bet vis tiek buvo toks įžūlus ir paskambino.

– Doroti? Aš labai liūdžiu. Žinau, karštai mylėjote Frenką, ir aš...

– Žinau, kad jūs, Džeri, išmetėte jį į gatvę, kad užtrenkėte jam visas duris. Malonėkite padėti ragelį, aš nemėgstu šiurkščiai kalbėti.

Jis nebesileido į kalbas. Įsiūtis padėjo man atsipeikėti. Grįžau į svetainę ir pasakiau Luisui, kad nekenčiu Džerio Boltono, kad nekenčiu jo dolerių, jo direktyvų.

– Jei nebūčiau buvusi geros sveikatos, jei nebūčiau turėjusi ištikimų draugų, jis būtų pastūmėjęs mane į savižudybę, kaip Frenką. Baisus veidmainis. Kaip gyva nesu linkėjusi niekam mirties, bet jam beveik linkiu. Jam vieninteliam galėčiau to palinkėti.

Taip baigiau ugningą savo kalbą.

– Jūs per daug pakanti, brangioji, – išsiblaškęs paprieštaravo Luisas. – Yra ir daugiau žmonių, nusipelnančių mirti.

Penktas skyrius

Trise sėdėjome studijoje, mano kabinete. Neradau sau vietos ir žvilgsniu hipnotizavau telefoną. Kendi iš susijaudinimo pabalo. Tik Luisas, išsidrėbęs lankytojų krėsle, atrodė ramus, kone nuobodžiavo. Mes laukėme filmavimo bandymų rezultatų.

Kartą vakare, praėjus kelioms dienoms po Frenko mirties, Luisas staiga ryžosi atsistoti. Lengvai, tarsi koja niekuomet nė nebūtų lūžusi, jis paėjėjo kelis žingsnius ir sustojo priešais mane.

– Žiūrėkite, aš sveikas.

Buvau taip pripratusi prie Luiso, prie jo „luošumo", jog net nepagalvojau, kad anksčiau ar vėliau tai įvyks. Greitai jis man pasakys: „Iki pasimatymo", „Ačiū", – ir dings už kampo, daugiau jo nepamatysiu. Širdį suspaudė skausmas.

– Puiki naujiena, – išlemenau.

– Taip manote?

– Žinoma. O ką dabar ketinate daryti?

– Viskas priklauso nuo jūsų, – ramiai pasakė ir vėl atsisėdo.

Lengviau atsikvėpiau. Jis bent jau neišvažiuoja tuojau pat. Bet Luiso žodžiai mane suintrigavo. Kodėl staiga tokio skrajūno, tokios abejingos ir laisvos būtybės likimą turėčiau lemti aš? Visą tą laiką buvau jam tik slaugė, ir tiek.

– Jei liksiu čia, turiu susirasti darbą, – pasakė Luisas.

– Jūs norite įsikurti Los Andžele?

– Aš pasakiau „čia“, – atkirto smakru rodydamas į terasą, į savo krėslą. Patylėjęs pridūrė: – Jeigu, žinoma, jūs neprieštaraujate.

Man iškrito cigaretė, pakėliau ją, pašokau nerišliai burbėdama: „Štai kaip, tai bent, na, na, aš to nesitikėjau“, ar ką panašaus. Jis sėdėjo nė nekrustelėdamas ir dėbsojo į mane. Išraudau sumišusi (tik to ir trūko!) ir pabėgau nuo jo į virtuvę. Tiesiog iš butelio gurkštelėjau gerą gurkšnį škotiško viskio. Dar kiek – ir tapsiu alkoholike, jeigu dar netapau. Atgavusi amą, grįžau į terasą. Laikas paaiškinti šiam bernužėliui, kad gyvenu viena, nes man patinka taip gyventi, nes pati apsisprendžiau, kad man visai nereikia jauno palydovo. Be to, dabar negaliu pasikviesti gerbėjų, ir tai kartina man gyvenimą. O trečia, trečia... Ir apskritai jam čia nedera pasilikti. Prieš dvi minutes mane baugino tai, kad jis gali išvažiuoti, o dabar susierzinau vien pagalvojusi, kad gali čia pasilikti. Bet neturėjau laiko analizuoti visų prieštaravimų.

– Luisai, – pasakiau, – mums reikia pasikalbėti.

– Nebūtina. Jei nenorite, kad pasilikčiau, aš išvažiuosiu.

– Ne tai svarbu, – pasakiau visiškai išsimušusi iš vėžių.

– O kas?

Buvau sutrikusi. Ir tikrai, kas dabar gali būti svarbu? Juk nenorėjau, kad jis išvažiuotų. Jis man patiko.

– Nepatogu, – pasakiau vos girdimu balsu.

Jis jaunatviškai nusijuokė. Aš išpyškinau:

– Kol jūs sveikote, buvo normalu, kad gyvenate mano namuose. Jūs čia vienas svetimame mieste, patekote į bėdą, jūs...

– O kai pradėjau vaikščioti, pasidarė nenormalu?

– Šito niekam nepaaiškinsi.

– Kam nepaaiškinsi?

– Niekam!

– Ar visiems turite aiškintis dėl savo poelgių?

Jo balse pajutusi panieką, įsiutau:

– Bet, Luisai, pagalvokite pats. Aš turiu tam tikrų įpročių, turiu draugų, mano namuose... na, žodžiu, būna vyriškių...

Visa tai išpoškinusi – koks nusižeminimas! – ir vėl paraudau. Sulaukusi keturiasdešimt penkerių! Luisas linktelėjo.

– Žinau, kad vyrai jus įsimyli. Pavyzdžiui, tas tipas su automobiliu, Bretas.

– Manęs ir Polo niekada niekas nesiejo, – lyg tarp kitko pasakiau. – Be to, tai ne jūsų reikalas. Jūsų gyvenimas čia mane kompromituoja.

– Jūs jau pakankamai suaugusi, – tuoj pat papriešta ravo Luisas. – Tiesiog pamaniau: jeigu susirasčiau darbą mieste, galėčiau gyventi čia ir parnešti pinigų.

– Man nereikia pinigų! Pakankamai uždirbu, galiu ir be nuomininkų pinigų išsiversti!

– Bet man taip būtų patogiau, – taikiai papriešta ravo.

Po ilgų ginčų pagaliau susitarėme. Luisas tegul pabandys susirasti darbą, paskui ir butą kur nors netoliese, jeigu taip nori. Jis tam pritarė. Miegoti nuėjome visiškai patenkinti vienas kitu. Jau snausdama pagalvojau, kad jis taip ir nepasakė, kodėl nori likti pas mane.

Kitą dieną studijoje visiems papasakojau apie angeliškos išvaizdos jaunuolį. Teko išklausyti keletą lėkštų juokelių, užtat pavyko išgauti pažadą, kad Luisas bus čia pakviestas. Aš jį atvežiau, jis nusifilmavo, ir mano globėjas Džėjus Grantas pažadėjo artimiausiomis dienomis peržiūrėti nufilmuotą medžiagą. Ir štai toji diena atėjo. Džėjus sėdėjo peržiūrų salėje, be Luiso, ten buvo dar tuzinas pretendentų, taigi reikės rinktis. Aš graužiau raškliį. Kendi – Luisas krito jai į akį iš pirmo žvilgsnio – išsiblaškiusi baksnojo rašomosios mašinėlės klavišus.

– Nelabai gražus vaizdas, – susimąstęs pasakė Luisas.

Pažvelgiau į nugeltusią pievelę už lango. Viešpatie, šit apie

ką jis! Gal jam lemta tapti ryškiausia amerikiečių kino žvaigžde, meilužiu numeris vienas, o jis samprotauja apie vaizdą už lango! Akimirką įsivaizdavau, kaip jis, publikos numylėtinis, daugybės „Oskarų" laimėtojas, išvažinėjęs visą pasaulį, kartais užsuka su savo „Kadilaku" pas senutę Doroti, kadaise padėjusią jam pasirinkti gyvenimo kelią. Susijaudinau suskambus telefonui. Čiupau ragelį.

– Doroti? Tai Džėjus. Brangute, jūsų mažylis nuostabus. Užsukite pažiūrėti. Nuo Džeimso Dino laikų nieko panašaus nesu regėjęs.

– Jis čia, – tyliai pasakiau.

– Puiku. Atvažiuokite abu.

Kendi, nosinaite šluostydamasi ašaras, išbučiavo mus. Šokome į mano automobilį. Iki peržiūrų salės trys kilometrai. Įveikėme juos per rekordiškai trumpą laiką ir puolėme Džėjui į glėbį. „Puolėme" ne visai tiksliai pasakyta. Luisui tai visai nerūpėjo, jis slinko vos vilkdamas kojas, kažką švilpavo. Mandagiai pasisveikino su Džėjumi, atsisėdo tamsioje salėje šalia manęs, ir mums buvo parodyta nufilmuota medžiaga.

Ekrane jo veidas buvo kitoks. Ryškėjo kažkas, ką sunku nusakyti, kažkas žiauraus, nežaboto, bet siaubingai patrauklaus. Jaučiausi nejaukiai. Neįprastas, neįsivaizduojamas laisvumas. Jis atsistoja, atsiremia į sieną, užsidega cigaretę, nusižiovauja, nusišypso. Elgėsi taip, tarsi aplinkui nebūtų nė gyvos dvasios. Kamera Luiso visiškai nevaržė. Ar jis apskritai suvokė, kad yra filmuojamas?

Užsidegė šviesa, Džėjus nutaisė pergalingą miną, atsigręžė į mane:

– Na, Doroti, ką pasakysite?

Žinoma, juk jis jį surado! Nieko neatsakiau, tik palinkčiojau galvą – tokia kalba čia geriausiai suprantama. Džėjus kreipėsi į Luisą:

– Kaip jūs pats sau patinkate?

– Niekaip, – santūriai atsakė Luisas.

– Kur mokėtės vaidinti?

– Niekur.

– Niekur? O jeigu rimtai?

Luisas atsistojo, jo veide galėjai įžvelgti pasibjaurėjimą.

– Niekada nemeluoju, pone...

– Aš esu Grantas, – automatiškai tarė Džėjus.

– Aš niekada nemeluoju, pone Grantai.

Pirmąkart mačiau Džėjų sutrikusį. Jis net paraudo:

– Nesakau, kad meluojate. Bet jūs taip natūraliai elgėtės filmuojamas. Debiutantams retai tai pavyksta. Doroti gali patvirtinti, kad nemeluoju.

Jis atsisuko į mane nutaisęs tokią maldaujamą miną, kad vos susilaikiau neprunkštelėjusi. Atskubėjau jam į pagalbą:

– Luisai, jums tikrai gerai pavyko.

Jis dėbtelėjo į mane, nusišypsojo ir staiga pasilenkė prie manęs, tarsi būtume buvę vieni:

– Ar jums patiko?

Luiso veidas buvo per du centimetrus nuo manojo. Pasimuisčiau krėsle, jaučiausi siaubingai nejaukiai:

– Na žinoma, Luisai, aš įsitikinusi, kad jūsų laukia puiki ateitis.

Džėjus taktiškai kostelėjo, to ir tikėjausi.

– Aš parengsiu jums sutartį, Luisai. Jei norite, galite parodyti ją savo advokatui. Kur jūs apsistojote?

Susigūžiau krėsle. Tarsi iš tolo atsklido ramus Luiso balsas:

– Aš gyvenu pas misis Seimur.

Šeštas skyrius

Jeigu Holivude būčiau buvusi svarbesnė persona, be jokios abejonės, būtų įsiplieskęs skandalas. Na, o kukli scenarijų autorė atsipirko keliais menkais komentarais ir kvailais pasveikinimais su būsima „mano protežė“ sėkme. Paskalų nešiotojų minia manęs neužsipuolė. Gandai neperžengė mano kontoros slenksčio. Profesionalams skirtame laikraštyje pasirodė pranešimas, kad garsusis Džėjus Grantas priėmė vaidinti niekam nežinomą naujoką Luisą Mailsą. Ir tik Polas Bretas labai rimtai paklausė apie tolesnius mano planus dėl Luiso. Mudu susitikome su Polu studijos bare per improvizuotus priešpiečius. Polas buvo sulysęs, tai jam tiko. Ir liūdnas. Bet mūsų kraštuose beveik visi keturiasdešimtmečiai atrodo liūdni. Žvelgdama į jį, staiga prisiminiau, kad pasaulyje yra ir vyrų, ir asmeninis gyvenimas. Linksmai atsakiau, kad jokių planų dėl Luiso ateities neturiu, kad nuoširdžiai dėl jo džiaugiuosi ir kad greitai jis išsikraustys iš mano namų. Polas nepatikliai pažvelgė į mane:

– Doroti, man iš pat pradžių patiko, kad jūs nemeluojate ir nevaidinate idiotiškų komedijų kaip daugelis čionykščių moterų.

– Na ir kas?

– Tik nesakykite, kad tokia moteris kaip jūs gali mėnesį gy-

venti po vienu stogu su gražiu jaunu vyru ir kad tarp jų ne... O jis, turiu pripažinti, tikrai dailus...

Aš nusikvatojau.

– Polai, jūs turite manimi patikėti. Fiziškai jis manęs netraukia. Aš jo taip pat. Žinau, gal tai ir atrodo keista, bet nieko nepadarysi.

– Galite prisiekti?

Vyrų troškimas išgauti iš moterų priesaikas mane tiesiog graudina. Aš prisiekiau ir, dideliam mano nustebimui, Polas tiesiog pražydo. Buvo kuo stebėtis. Pirma, niekuomet nebūčiau pamaniusi, kad Polas toks naivus ir tiki moters priesaika. Antra, nė neįtariau, kad jis taip stipriai žavisi manimi. Mačiau – išgirdęs priesaiką labai apsidžiaugė. Staiga prisiminiau, kad jau beveik visas mėnuo, kai Luisas gyvena pas mane, o aš per tą laiką beveik niekur nebuvau išėjusi, nė karto nesimylėjau. Senokai taip buvo nutikę – tai, kas vadinama asmeniniu gyvenimu, man visuomet buvo bene svarbiausia. Įdėmiai pažvelgiau į Polą ir padariau išvadą, kad jis mielas, elegantiškas, puikių manierų. Paskyriau pasimatymą rytojaus dieną. Jis užsuks manęs devintą vakaro, mes vakarieniausime „Pas Romanovus“, paskui pašoksime. Išsiskyrėme žavėdamiesi vienas kitu.

Rytojaus dieną grįžau namo anksčiau. Nusprendžiau, jog nersiuos iš kailio, kad tik atrodyčiau pritrenkiamai ir galutinai suviliočiau Polą. Luisas, kaip įprastai, sėdėjo krėsle. Jis ištiesė man popieriaus lapą, bėgdama pro šalį, čiupau jį. Tai buvo Granto sutartis. Buvo numatęs sukurti tris filmus dalyvaujant Luisui, skirti padorią algą dvejiems metams ir, aišku, įgyti ypatingas teises į jį. Akimis perbėgusi dokumentą, patariau Luisui būti atsargesniam ir pasikonsultuoti su mano advokatu.

– Jūs patenkintas, Luisai?

– Man vis tiek. Jeigu jums čia viskas atrodo normalu, pasirašysiu. Kur taip skubate?

– Važiuoju į restoraną, – linksmai atsakiau. – Po valandos atvažiuos Polas Bretas.

Užbėgau laiptais į viršų ir užsidariau vonioje. Vos pasinėriau į karštą vandenį, prieš akis visomis vaivorykštės spalvomis nušvito ateitis. Atrodė, viskas įmanoma: Luisas padarys puikią karjerą, Polas, kaip ir dabar, mane mylės, mes važinėsime vakarieniauti, linksminsimės, paskui galbūt mylėsimės. Taigi gyvenimas nuostabus. Pakančiai tyriau save veidrodyje: kūnas dar grakštus, veidas laimingas. Niūniuodama užsivilkau žavų peniuarą, dukters atsiųstą iš Paryžiaus. Atsisėdau prie veidrodžio, išsiėmiau kosmetikos reikmenis ir pradėjau gražintis. Staiga veidrodyje pamačiau man už nugaros stovint Luisą. Įėjo nepasibeldęs. Tai nustebino, bet nepapiktino, nes buvau puikios nuotaikos. Atsisėdo šalia ant grindų. Vieną akį jau buvau spėjusi padažyti, kitos ne – atrodžiau kvailai. Skubėjau baigti šią procedūrą.

– Kur važiuojate? – paklausė Luisas.

– „Pas Romanovus." Tai Holivudo užeiga, įprasta ten lankytis. Greitai ir jums teks ten buvoti.

– Nekalbėkite kvailysčių, – piktai pasakė jis, kapodamas žodžius.

Sekundę apmiriau rankoje laikydama šepetėlį:

– Kodėl kvailysčių? Tai iš tikrųjų žavus restoranas.

Jis nieko neatsakė. Tik kaip įprastai žiūrėjo pro langą. Baigiau dažytis akis, bet dažyti lūpas jam stebint būtų buvę nepadoru. Taip pat nepadoru, kaip nusirengti vaiko akyse. Grįžau į vonios kambarį, pasidažiau jausmingai *a la* Kreiford lūpas. Apsivilkau mėgstamą tamsiai mėlyną suknelę – tiksli Sen Lorano modelio kopija. Teko pasidarbuoti su užtrauktuku, taigi visai pamiršau Luisą ir, grįžusi į kambarį, kone užšokau ant jo. Jis kaip anksčiau sėdėjo ant kilimo. Pašoko ir įsistebeilijo į mane. Nusišypsojau, buvau patenkinta savimi.

– Ar jums patinku?

– Jūs man labiau patinkate su sodininkės drabužiais, – atsakė.

Aš nusijuokiau ir pasukau durų link. Reikėjo spėti suplakti kokteilius. Bet Luisas griebė mane už rankos.

– O aš ką veiksiu?

– Ką norite, – jo klausimas nustebino. – Pažiūrėkite televizorių, baikite valgyti tuną. Jei norite, galite paimti mano automobilį ir...

Jis laikė mane už rankos, atrodė išsiblaškęs ir drauge susikaupęs. Žiūrėjo tarsi kiaurai pro mane, atpažinau tą neregintį žvilgsnį, taip apstulbinusį mane iš ekrano. Taip žiūri žmogus, svetimas šiai žemei. Pabandžiau ištraukti ranką – bergždžiai. Mintyse meldžiau, kad kuo greičiau atvažiuotų Polas.

– Paleiskite, Luisai, aš skubu.

Kalbėjau tyliai, tarsi bijočiau pažadinti miegantįjį. Mačiau, kaip jo kakta ir skruostais srūva prakaitas, pamaniau, gal susirgo. Staiga jis atsipeikėjo, pažvelgė man į akis ir paleido ranką.

– Jūsų vėrinys neužsegtas, – sumurmėjo.

Ištiesęs ranką, vikriai spragtelėjo perlų vėrinio segtuką ir per žingsnį atsitraukė. Aš nusišypsojau. Tai truko ne ilgiau kaip sekundę, bet aiškiai jutau, kaip nuo pakaušio per nugarą nusirito prakaito lašelis. Jausena ne tokia, kurią kartais patiri, kai vyras lūpomis prisiliečia prie kaklo, – tą jausmą gerai pažįstu, – ne, tai kažkas kita.

Polas atvažiavo tiksliai sutartą valandą. Su Luisu elgėsi gana maloniai. Šiek tiek globėjiškai, bet maloniai. Trise išgėrėme po kokteilį, nuotaika vėl pagerėjo. Išvažiuodama pamojavau Luisui, bet jis nė nekrustelėjo. Aukštas ir grakštus, gražus, labai gražus, pernelyg gražus, jis tarsi sustingo durų ertmėje žiūrėdamas mums pavymui. Tą vakarą mano lūkesčiai išsipildė. Sutikau daug pažįstamų, dvi valandas šokau su Polu, paskui nuvažiavome pas jį. Buvau šiek tiek apsvaigusi nuo alkoholio. Vėl mėgavausi tabako kvapu, vyro kūno sunkiu. Nakties tamsoje Polas man į ausį

šnibždėjo švelnius žodžius. Pasakė, kad myli, pasiūlė ranką bei širdį. Aš, be jokios abejonės, atsakiau „taip", nes lovoje galiu pažadėti bet ką. Šeštą valandą ryto priverčiau jį parvežti mane namo. Luiso kambario langinės buvo uždarytos. Tik ryto vėjelis šiureno sode piktžoles.

Septintas skyrius

Praėjo mėnuo. Luisas pradėjo filmuotis kažkokiame sentimentaliame vesterne. Jam davė epizodinį vaidmenį, bet jis vis tiek buvo toks įspūdingas, kad apie jį pradėjo kalbėti. Atrodė, Luisą tos šnekos mažai jaudina. Laisvomis valandėlėmis tylomis slankiodavo po studiją, daug laiko praleisdavo mano kabinete – tuomet jį švelniai globodavo Kendi – arba klaidžiodavo tarp senų Holivudo dekoracijų. Dažniausiai tarp niekad neišardomų B serijos kaubojiškų dekoracijų. Tai ištisi kaimai – faneriniai namų fasadai, viršutiniai aukštai, mediniai laiptai, o už jų – tuštuma. Vaizdas jaudinantis ir kartu skaudžiai liūdnas. Luisas valandų valandas slampinėdavo netikromis gatvelėmis, kartkartėmis prisėsdavo prieangyje surūkyti cigaretės. Vakare parveždavau jį namo, jis vis dažniau likdavo ten vienas. Polas nekantravo stoti su manimi prie altoriaus. Kad atvėsinčiau jo įkarštį, teko pasitelkti visus diplomatinius savo gebėjimus. Aplinkiniai visi iki vieno manė, kad gyvenu su dviem vyrais. Įgijau lemtingos moters reputaciją. Tai, nors ir erzino, grąžino jaunystės pojūtį.

Trys nuostabios savaitės. Mylinčiam gyvenimą niekada nepakaks žodžių tokiai jausenai įvardyti. Dienos grožis, naktų žavesys. Galvos svaigimas nuo vyno ir pojūčių saldumo. Švelnumo

akimirkos, darbo azartas, sveikata. Neįtikima laimė pabusti rytą suvokiant, kad tau prieš akis visa diena, ilga diena, kupina džiaugsmų ir rūpesčių. Kad galėsi ja mėgautis, kol sapnas, panašus į mirtį, nesukaustys tavęs iki kito ryto. Niekada nerasiu žodžių, kuriais galėčiau atsidėkoti dangui, Dievui, savo motinai už tai, kad atėjau į šį pasaulį, kur viskas skirta man: paklodžių baltumas, jų vėsa, meilužio artumas ir vienatvė, pilkšvai žydras vandenynas, tiesi, lygi kelio juosta į studiją, visų radijo stočių muzika ir maldaujamas Luiso žvilgsnis.

Tuomet idilė ir baigėsi. Mane pradėjo graužti sąžinė. Ėmė kamuoti mintis, kad visus vakarus palieku jį vieną. Kai užsukdavau paimti jo į filmavimo aikštelę, trinktelėdavau automobilio dureles, lėta ir, tikiuosi, grakščia, santūrios moters eisena žingsniuodavau pas jį, o jis žengdavo priešais mane susimąstęs, sugniužęs, susiraukęs. Kartais imdavau manyti, kad galbūt gyvenu netinkamai. Kad būties laimė, džiaugsmas, vyrų meilė, visas mano gyvenimas – tik kvaili spąstai... Negi turėčiau pulti prie jo, apglėbti ir paklausti... ko paklausti? Kažkur sielos kertelėje sukirbėdavo siaubas. Atrodydavo, kad mane tarsi skiedrą srovė neša į kažką nepatirta, liguista, bet tikra. Suimdavau save į rankas, juokdavausi, sakiau jam: „Sveikas, Luisai", – ir jis atsakydavo šypsena. Kartą ar du mačiau, kaip jis filmuojasi. Prieš godžią kameros akį sulėtindavo judesius kaip puolamas žvėris, atrodydavo kažin kur nutolęs, didingas, panašiai kaip zoologijos sodo liūtas, kurio žvilgsnio neįmanoma atlaikyti.

Tuomet Boltonas nutarė jį perpirkti. Tai padaryti nebuvo sunku. Nė vienas Holivudo prodiuseris nebūtų drįsęs jam prieštarauti. Juolab Džėjus Grantas. Boltonas išsikvietė Luisą, pateikė savo sąlygas ir pranešė, kad išpirko pirmąją sutartį. Sužinojusi tai, įsiutau. Luisas be jokio entuziazmo papasakojo apie jųdviejų susitikimą. Traukiau smulkmenas vos ne su replėmis.

– Jis sėdėjo prie didelio stalo ir rūkė cigaretę. Pasiūlė man atsisėsti, o pats paskambino kažkokiam tipui.

Luisas kalbėjo neskubėdamas, nuobodžiaudamas. Mes sėdėjome terasoje, tą vakarą nutariau pabūti namie.

– O jūs?

– Ant jo stalo mėtėsi kažkoks žurnalas. Aš įnikau skaityti.

Mano nuotaika iškart pagerėjo. Jaunuolis, vartantis Boltonui po nosimi žurnalą, – tokia scena negali nedžiuginti.

– O toliau?

– Jis padėjo ragelį ir paklausė, ar tik aš nemanąs, kad sėdžiu dantisto priimamajame?

– Ir ką jūs atsakėte?

– Kad nemanau. Kad niekada nesu buvęs pas dantistą. Mano dantys sveiki.

Jis pasilenkė prie manęs ir pirštu kilstelėjo viršutinę lūpą, kad galėčiau įsitikinti. Aš linktelėjau.

– Kas buvo paskui?

– Nieko. Jis pradėjo plūstis, pasakė, kad teikia man didelę garbę skirdamas tiek dėmesio. Kažką panašaus. Kad perka mane ir žada tiesiog pavydėtiną, jo žodžiais, karjerą.

Staiga Luisas susijuokė.

– Pavydėtiną karjerą – man! Atsakiau, kad manęs tai nedomina, bet turiu uždirbti daugiau pinigų. Žinote, aš radau „Roisą".

– Ką radote?

– Prisimenate, jūs neseniai su Polu kalbėjote apie „Roisus". Automobiliui dvidešimt metų, jis didžiulis, o jo viduje pilna aukso. Jį atvarys šią savaitę. Boltonas man davė pakankamai pinigų, tad galiu pradėti mokėti, aš pasirašiau kreditą.

Buvau apstulbusi ir niekaip negalėjau atsipeikėti.

– Jūs norite pasakyti, kad nupirkote man „Roisą"?

– Juk norėjote tokio automobilio?

– Šitaip tikėjotės supurtyti apgailėtiną mano vaizduotę? O gal manote, kad turėčiau šokinėti iš džiaugsmo kaip kokia modistė? Ar jūs sveiko proto?

Jis paprieštaravo taikiai ir švelniai, beveik tėviškai mostelėdamas. Tai labiau būtų tikę kokiai vyresnei nei aš moteriai. Mes vaidinome spektaklį, kuris, taip susiklosčius santykiams, tegul ir platoniškiems, buvo juokingas. Jaudino, bet kėlė juoką. Luisas tai suprato iš mano žvilgsnio ir paniuro.

– Maniau, jums bus malonu. Atleiskite, šiandien turiu su kai kuo susitikti mieste.

Man nespėjus ištarti nė žodžio, jis pašoko ir išėjo. Miegoti nuėjau graužiama sąžinės. O vidurnaktį atsikėliau ir parašiau atgailos laišką – dėkojau Luisui ir atsiprašinėjau tokiais sentimentaliais žodžiais, kad kai kuriuos teko išbraukti. Pakišau laišką jam po pagalve ir ilgai nėjau gulti – laukiau grįžtant. Ketvirtą valandą ryto jo vis dar nebuvo, aš lengviau, nors ir su liūdesiu, atsidusau pagalvojusi, kad pagaliau jis susirado meilužę.

Užgesinau šviesą kone paryčiui ir prieš užmigdama išjungiau telefoną, todėl apie įvykį sužinojau tik pusę pirmos, kai vis dar žiovaudama atėjau į biurą. Mano sekretorė iš susijaudinimo tiesiog tirtėjo ant kėdės, jos akys buvo patamsėjusios. Jeigu rašomąją mašinėlę dabar jungtų ne į lizdą, o jai prie klubo, tikriausiai ši pradėtų veikti. Kendi prisispaudė man prie krūtinės:

– Ką jūs apie tai pasakysite, Doroti? Ką pasakysite?

– O Viešpatie, apie ką jūs?

Su siaubu pamaniau, kad man tikriausiai pasiūlė pelningą sutartį. Kendi jokiu būdu nebūtų leidusi jos atsisakyti, o mane kaip tik dabar užklupo tingulio priepuolis. Nors esu visiškai sveika, nuo pat gimimo visi puola mane globoti, tarsi būčiau protiškai atsilikusi.

– Ką, jūs nežinote? – Džiaugsmas dar labiau nušvietė jos veidą. – Džeris Boltonas mirė...

Prisipažinsiu, kaip ir jai, kaip ir visiems studijoje, ši naujiena man neatrodė bloga. Atsisėdusi priešais Kendi pamačiau, kad ji jau ištraukė butelį škotiško viskio ir dvi taures šiam įvykiui aplaistyti.

– Nuo ko jis mirė? Juk dar vakar Luisas buvo su juo susitikęs.

– Jį nužudė.

– Kas?

Kendi staiga prabilo droviai tarsi puritone:

– Net nežinau, kaip pasakyti. Atrodo, ponas Boltonas... Jo gyvenimo būdas skyrėsi...

– Kendi, – pasakiau griežtai, – mūsų visų gyvenimo būdas bent kuo nors skiriasi. Kalbėkite aiškiai.

– Jį rado vienoje abejotinos reputacijos užeigoje, netoli Malibu. Atrodo, buvo nuolatinis tos užeigos klientas. Jis užlipo į savo kambarį su jaunuoliu – jaunuolis iki šiol dar nerastas. Jis jį ir nužudė. Per radiją pasakė, kad tai žmogžudystė su apiplėšimu.

Vadinasi, Boltonas trisdešimt metų sėkmingai slėpė savo aistrą. Trisdešimt metų vaidino nepaguodžiamą našlį, griežtų taisyklių puoselėtoją. Trisdešimt metų drabstė purvais aktorius, jautusius potraukį savo lyties žmonėms, gadino jiems karjerą. Ir viskas dėl savisaugos, akims apdumti... Kvaila.

– Keista, kad bylos neužglaistė.

– Sako, žudikas pats paskambino į policiją, į laikraščius. Vidurnaktį rado lavoną. Viskas vyko labai greitai. Užeigos savininką prirėmė prie sienos.

Nesuvokdama, ką darau, paėmiau taurę nuo stalo, paskui bjaurėdamasi pastačiau ją atgal. Per anksti gerti. Nutariau apeiti kabinetus. Visi šurmuliavo. Buvo justi kažkokia džiaugsminga nuotaika, o tai man nelabai patiko. Aš bent jau nedžiūgaučiau išgirdusi, kad mirė žmogus. Visus šiuos žmones Boltonas įžeidinėjo, žlugdė, todėl dabar jo mirtis jiems kelia nesveiką jaudulį.

Sparčiu žingsniu išėjau ir pasukau į aikštelę, kur filmavosi Luisas. Filmavimas prasidėjo aštuntą ryto, po bemiegės viengungio nakties Luisas turėjo būti ne itin žvalus. Bet ne, stovėjo pasirėmęs į atramą ir šypsojosi, buvo labai gyvybingas. Žengė man priešpriešiais.

– Luisai, ar jau žinote?

– Taip, žinau. Rytoj dėl gedulo nevyks filmavimas. Galėsiu padirbėti sode. – Šiek tiek patylėjęs pridūrė: – Negalėčiau sakyti, kad atnešiau jam sėkmę.

– Tai pakenks jūsų karjerai.

Jis abejingai numojo ranka.

– Luisai, ar perskaitėte mano laišką?

– Ne, šiąnakt nenakvojau namie.

Aš nusijuokiau:

– Tai jūsų teisė. Tik norėjau pasakyti, kad nepaprastai džiaugiuosi dėl „Roiso". Tiesiog buvau taip apstulbusi, kad negalėjau visko tinkamai išreikšti, štai ir viskas. Labai dėl to krimtausi.

– Dėl manęs nesikrimskite. Niekada.

Jį pašaukė. Reikėjo nufilmuoti trumpą meilės sceną su Džeine Pauer, vaidinančia naivią mergaitę. Jos plaukai buvo juodi, lūpos kaip visuomet pasirengusios bučiuotis. Ji nė neslėpdama pasitenkinimo krito jam į glėbį, ir aš pamaniau, kad dabar Luisas rečiau nakvos namie. Taip ir turi būti. Nužingsniavau į studijos restoranėlį, kur buvau paskyrusi pasimatymą Polui.

Aštuntas skyrius

„Roisas“ pasirodė esąs didžiulis ir kerėpliškas: purvinos baltos spalvos automobilis su nuleidžiamu stogu, su neva juodomis pagalvėmis (anksčiau jos buvo juodos) ir daugybe blizgančių niekučių. 1925 metų modelis, ne vėlesnis. Atrodė siaubingai. Mano garažas vienvietis, automobilį teko pastatyti tiesiog sode, nors jis ir taip nebuvo erdvus. Įrėmintas dagių „Roisas“ atrodė gana romantiškai. Luisas buvo sužavėtas, vaikštinėdavo aplink automobilį, pamėgtą kreslą terasoje iškeitė į galinę „Roiso“ sėdynę. Pamažu jis pernešė čia savo mėgstamas knygas, cigaretes, butelius. Grįžęs iš studijos, eidavo tiesiai prie automobilio, griūdavo ant sėdynės, nuleisdavo kojas ant žemės ir mėgaudamasis traukdavo į plaučius vakaro aromatą ir vos juntamą pelėsių kvapą, sklindantį iš pagalvių. Ačiū Dievui, jam nekilo noras važiuoti – to labiausiai bijojau. Net neįsivaizduoju, kaip pasisekė partempti čia „Roisą“.

Mudu su Luisu nutarėme kas sekmadienį plauti automobilį. Jeigu jums nėra tekę sekmadienio rytais plauti 1925 metų „Roiso“, kaip skulptūra puošiančio apleistą sodą, tai jūs nesat patyrę būties džiaugsmo. Automobilį plovėme pusantros valandos, paskui ėmėmės jo vidaus – sugaišome trisdešimt minučių. Iš pradžių aš padėjau Luisui: gramdžiau žibintus, radiatorių, antvožą. Tada ėmiausi

salono. Tai buvo mano valda, čia labiau nei savo namuose jaučiausi esanti šeimininkė. Užtepiau ant pagalvių specialios priemonės ir įtryniau zomšos skudurėliu. Paskui iki blizgesio nušveičiau prietaisų skydelį. Kvėptelėjau ant ciferblatų, patryniau aprasojusius stiklus ir apmirusi iš džiaugsmo ėmiau grožėtis spidometro rodykle, sustingusia ties nuoroda „80 mylių". Luisas, apsirengęs senais drabužiais, ėmėsi padangų, stipinų, buferio. Pusę pirmos ne tik „Roisas" spindėjo kaip naujas, bet ir mes spinduliavome iš pasitenkinimo. Vaikščiojome apie automobilį gurkšnodami kokteilį ir nepaprastai džiaugėmės tokiu rytu. Labiausiai todėl, kad jį praleidome visiškai beprasmiškai. Ką tik baigėsi darbo savaitė. Šešios nenumaldomos dienos – ir dagiai apsiautė automobilį, kuriuo niekuomet nevažinėsime. Bet mes jį šveisime kas sekmadienį. Abu atsidavėme vaikiškiems džiaugsmams: natūraliems, nevaržomiems, tikriems. Rytoj pirmadienis – ir vėl į darbą, ir vėl kasdienybė. Uždirbinėsime pinigus, kad galėtume valgyti, gerti ir miegoti, kad svetimi nekaišiotų nosies į mūsų reikalus. O Dieve, kaip kartais vargina gyvenimo sumaištis! Gal todėl, kad nekenčiu to, ką įprasta vadinti gyvenimo esme, kad branginu patį gyvenimą, kad ir koks jis būtų.

Vieną gražią rugsėjo dieną gulėjau terasoje, apsirengusi didžiuliu Luiso megztiniu – storu, šiltu ir dygiu. Kaip tik tokius mėgstu. Prireikė nemažai pastangų, kol įkalbėjau Luisą nuvažiuoti į krautuvę ir išleisti dalį honoraro garderobui atnaujinti. Tiesą sakant, atnaujinti reikėjo viską. Nuo to laiko aš dažnai dėviu jo megztinius. Visada mėgau vilkėti savo vyrų megztinius. Tikiuosi, tai vienintelė yda, dėl kurios jie gali man papriekaištauti. Taigi aš snūduriavau prie scenarijaus, per tris savaites reikėjo sukurti jo dialogus. Siužetas man pasirodė labai nevykęs. Kiek pamenu, ten buvo kalbama apie kvailutę mergaitę, kuri susipažino su protingu jaunuoliu ir tapo protingesnė. Maždaug taip. Bėda ta, kad toji kvailė, mano galva, buvo išties daug protingesnė už savo protingąjį draugą. Bet, kadangi tai turėjo visiems patikti, nieko negalėjau keisti. Aš bevil-

tiškai nuobodžiavau ir nekantriai laukiau, kada pareis Luisas. Bet išvydau ne jį, o kukliu juosvo tvido kostiumėliu vilkinčią, įsivėrusią puošnius auskarus – kas galėjo pamanyti? – garsiąją, nepakartojamąją Luelą Šrimp, neseniai grįžusią iš Italijos.

Jos automobilis sustojo priešais kuklų mano būstą, ji kažką pasakė vairuotojui, kilusiam iš Antilų, ir pastūmė vartelius. „Roisas" užtvėrė kelią į namą, taigi jai teko eiti aplinkui. Kai pamatė mane, juodose jos akyse šmėstelėjo nuostaba. Manau, atrodžiau keistokai: pasišiaušusi, apsivilkusi didžiuliu megztiniu, guliu pintame šezlonge, o šalia butelis škotiško viskio. Tikriausiai buvau panaši į savo mėgstamą Tenesio Viljamso heroję – vienišą geriančią moterį. Ji sustojo ant laiptų ir tyliai pašaukė mane vardu: „Doroti, Doroti..." Žiūrėjau į ją išsižiojusi. Luela Šrimp – nacionalinė vertybė. Ji niekur nevažiuoja be apsauginio, meilužio ir tuzino fotografų. Kaip ji čia, mano sode, atsidūrė? Kelias sekundes abi tylėdamos žiūrėjome viena į kitą kaip pelėdos. Turiu pasakyti, Luela atrodė puikiai. Jai jau keturiasdešimt, o galėjai pamanyti, kad dvidešimt: akinamas grožis, lygi oda, jaunatviškai spindinčios akys. Ji dar kartą pasakė „Doroti", ir aš, sunkiai išsiropštusi iš šezlongo, tyliai atsakiau „Luela". Stengiausi kalbėti kuo lipšniau. Ji grakščiai tarsi jauna stirnaitė užliuoksėjo laiptais. Po griežto stiliaus kostiumėliu sunkiai kilojosi nuostabi krūtinė. Luela puolė man į glėbį. Staiga suvokiau, kad mudvi abi – Frenko našlės.

– O Dieve, Doroti, kai pagalvoju, kad manęs čia nebuvo... kad jums teko viską vienai... aš žinau... man sakė... jūs laikėtės puikiai... aš turėjau, būtinai turėjau su jumis pasimatyti...

Pastaruosius penkerius metus ji net neprisiminė Frenko, apskritai nė karto nebuvo su juo susitikusi nuo to laiko, kai jį metė. Tikriausiai, pagalvojau aš, Luela neturi ką veikti šią popietę. Arba dabartinis meilužis nepatenkina visų jos emocinių užgaidų. Tik labai nuobodžiaujanti moteris gali dėl to krimstis. Susitaikiusi su likimu, pasiūliau jai krėslą, kliuktelėjau škotiško viskio, ir mudvi

pradėjome dviem balsais giedoti ditirambus Frenkui. Iš pradžių Luela atsiprašinėjo, kad atėmė jį iš manęs (bet aistra pateisina viską), aš jai atleidau (nes laikas – geriausias gydytojas), toliau mes kalbėjome duetu. Man tai net patiko. Jos kalba buvo vieni štampai, atmiešti šlakeliu atvirų prisipažinimų, atskleidžiančių kažką grobuoniška. Mes jau prisikasėme prie 1959 metų vasaros, ir tada pasirodė Luisas.

Jis liuoktelėjo per „Roiso" buferį. Šypsojosi. Buvo grakštus ir gražus, atrodė toks nerealus. Vilkėjo sena striuke, mūvėjo drobinėmis kelnėmis, ant akių krito juodos plaukų sruogos. Tokį jį matydavau kiekvieną dieną, bet dabar pažvelgiau į jį Luelos akimis. Tai bent linksma – ji net užsikirto. Sustingo kaip šuoliuojantis arklys, staiga išvydęs netikėtą kliūtį. Kaip moteris, pamačiusi vyriškį, kurio labai geidžia, kurio pernelyg stipriai ir pernelyg netikėtai užsigeidė. Luisas irgi ją pamatė, šypsena veide staiga dingo. Jis nemėgo svetimų žmonių namuose. Maloniai jį pristačiau, ir Luela perėjo į ataką.

Ji visada vaidindavo lemtingas moteris, be to, nebuvo kvailė. Prieš mane sėdėjo aukštuomenės dama – racionali, aukščiausios klasės profesionalė. Aš mėgavausi jos vaidyba. Ji netgi nesistengė pakerėti Luiso ar priversti žavėtis ja. Ne, ji dėjosi šių namų draugė, kalbėjo apie automobilį, nerūpestingai išgėrė dar vieną taurę viskio, atsainiai domėjosi jo planais. Kaip įmanydama rodė, kad ji – maloni, mielo būdo moteris. Kad jos nedomina tos intrigos („tos" – taigi Holivudo). Iš mesto į mane žvilgsnio supratau, kad ji tvirtai tiki, jog Luisas yra mano meilužis, kad nutarė jį nuvilioti. Ar ne per daug po vargšo Frenko... Prisipažinsiu – susierzinau. Na gerai, tegul žaidžia su Luisu, bet kad taip nepaisytų manęs! Ta garbėtroška – tiesiog pasibaisėtina storžievė. Ir pirmą kartą po pusės metų pajutau vėl bundant savininkės instinktą. Luisas sėdėjo ant žemės ir tylėdamas žiūrėjo į mus. Ištiesiau jam ranką:

– Luisai, jums skaudės nugarą, verčiau remkitės į mano kėslą.

Jis prisišliejo, aš nerūpestingai sukišau pirštus jam į plaukus. Staiga Luisas atlošė galvą ir padėjo ją man ant kelių. Užsimerkė ir nusišypsojo. Atrodė toks laimingas. Atitraukiau ranką kaip nuo ugnies. Luela pabalo, bet aš nejaučiau jokio malonumo – buvo gėda dėl savo poelgio.

Vis dėlto kurį laiką Luela palaikė pokalbį. Ji tiesiog puikiai tvardėsi, nes Luisas nė karto taip ir nepakėlė galvos nuo mano kelių ir neparodė nė menkiausio susidomėjimo mūsų pokalbiu. Buvome tarsi balandžių porelė, ir, kai pagaliau atsipeikėjau, mane supurtė laukinis juokas. Luela atsistojo, ji atrodė pavargusi. Aš irgi. Akivaizdu, tai nuliūdino Luisą. Jis nepatenkintas pakilo, prunkštelėjo ir pažvelgė į Luelą šaltai ir piktai. Visa kuo stengėsi parodyti nekantraująs, kad ji kuo greičiau išsinešdintų. Toji irgi metė į jį ledinį žvilgsnį – taip žiūrima į daiktą.

– Aš išeinu, Doroti, – pasakė. – Ko gera, sutrukdžiau. Laimė, liekate ne viena, nors, kaip matau, gražuolis jūsų bičiulis ne itin galantiškas.

Luisas nuleido šiuos žodžius negirdom. Aš taip pat. Vairuotojas atidarė jai dureles. Luela buvo kaip nesava:

– Argi jūs, jaunuoli, nežinote, kad damas įprasta palydėti?

Ji atsisuko į Luisą, ir aš su nuostaba pamačiau, kad nacionalinė vertybė praranda savitvardą.

– Taip, kai kalbama apie damas, – ramiai atsakė Luisas, net nekrusteldamas iš vietos.

Luela pakėlė ranką lyg ruošdamasi skelti antausį, aš užsimerkiau. Be kita ko, Luela garsėja ir antausiais. Ji tai gražiai daro ir ekrane, ir gyvenime. Iš pradžių trenkia delnu, paskui atgalia ranka, pečiai nė nesujuda. Bet šį kartą nepasisekė. Pažvelgiau į Luisą. Stovėjo nejudėdamas, viskam aklas ir kurčias. Kartą tokį jau buvau jį mačiusi. Jis sunkiai kvėpavo, skruostu ritosi prakaito lašelis. Luela atsitraukė žingsnį, paskui du, tarsi ketindama peržengti ribą, už kurios jis negalėtų jos pasiekti. Jai buvo baisu, man taip pat.

– Luisai, – pašaukiau ir timptelėjau už rankovės.

Tarsi atsipeikėjęs, jis senamadiškai žemai nusilenkė Luelai. Ji smalsiai mus nužvelgė:

– Jums, Doroti, nederėtų įsitaisyti jaunų meilužių, juolab tokių netašytų.

Nieko neatsakiau. Tai nepasisekė – rytoj visas Holivudas žinos apie šį įvykį. Luela pradės man keršyti. Nemaloni padėtis truks ne mažiau kaip dvi savaites.

Luela išvažiavo, aš neištvėriau nepapriekaištavusi. Luisas pažiūrėjo į mane su gailesčiu:

– Ar jus tikrai įskaudino?

– Taip. Negaliu pakęsti apkalbų.

– Aš viską sutvarkysiu, – taikiai pažadėjo.

Bet savo pažado Luisas nespėjo ištesėti. Kitą dieną pakeliui į studiją prabangus Luelos Šrimp automobilis nuslydo ties posūkiu ir sudužo San Fernando slėnyje.

Devintas skyrius

Luelai surengė prabangias laidotuves. Per pastaruosius du mėnesius tai buvo antroji Holivudo įžymybė, tragiškai išėjusi iš gyvenimo. Kapinės tvino nuo gėlių ir vainikų. Atvažiavau su Polu ir Luisu. Trečią kartą per trumpą laiką laidoja man pažįstamus žmones – neseniai Boltoną, prieš tai Frenką. Štai ir vėl žingsniuoju sutvarkytomis kapinių alėjomis. Čia palydėjau į paskutinę kelionę tris žmones. Jie nebuvo panašūs, bet visi trys buvo silpni ir žiaurūs, godūs ir nusivylę, visi apimti karštinės, nesuvokiamos nei jiems patiems, nei aplinkiniams. Mane kamavo mintis: kokia kliūtis taip dažnai sutrukdo slapčiausiems žmonių norams, neįtikimam laimės siekiui? Gal trukdo tai, kad jie savaip įsivaizduoja laimę, gal jų susikurtas idealas neįgyvendinamas realiame gyvenime? Gal pritrūkstama laiko? Gal palūžtama dėl vaikystėje patirtų traumų? Grįžusi namo ilgai apie tai galvojau, mintimis kreipdamasi čia į du savo vyrus, čia į žvaigždes. Bet nei tie, nei anos negalėjo man atsakyti. Ir šviesulių mirgėjime, ir mano vyrų akyse buvo taip maža supratimo. Nutariau pasiklausyti „Traviatos“. Ši, mano galva, romantiška muzika visada nuteikdavo filosofiškai.

Tyla erzino, nebeapsikenčiau ir paklausiau:

– Na gerai, Luisai, pasakykite, ar jūs laimingas?

– Taip.

Lakoniškas atsakymas varė neviltį. Bet aš ir toliau primygtinai kvočiau:

– O ar žinote kodėl?

– Ne.

Atsigręžiau į Polą:

– O tu, Polai?

– Rengiuosi greitai tapti visiškai laimingas.

Ši užuomina apie vedybas sukėlė man nerimą, tad greitai pasukau pokalbį kita vaga:

– Na gerai, mes čia trise. Vakaras šiltas, žemė apvali, mes sveiki, laimingi. Bet kodėl daugelis tų, kuriuos pažįstame, atrodo tokie alkani, tokie užguiti?.. Kas jiems atsitiko?

– Meldžiu tave, Doroti, – išlemeno Polas. – Aš apie tuos dalykus nieko nenutuokiu. Paskaityk laikraščių, ten daug apie tai rašoma.

– Bet kodėl niekas niekada nenori su manim kalbėti rimtai? Ar aš visiška žąsis? Gal idiote? – karščiavausi.

– Su tavimi neįmanoma rimtai kalbėti apie laimę, – nusišypsojo Polas. – Tu pati – atsakymas. Negalima su Dievu svarstyti, ar yra Dievas.

– Svarbiausia tai, – netikėtai įsiterpė Luisas, – kad jūs gera.

Sumurmėjo vos suprantamai, paskui staiga atsistojo. Buvo nušviestas iš svetainės sklindančios šviesos. Pakėlęs ranką kaip pamokslininkas atrodė šiek tiek teatrališkai.

– Jūs... Suprantate... Jūs gera.... O daugelis žmonių visai... visiškai negeri... jie nemoka būti geri netgi patys sau.

– O Viešpatie! Verčiau važiuokime išgerti į kokią linksmesnę vietą, – pasiūlė Polas. – Luisai, ar važiuosite su mumis?

Jis pirmą kartą pakvietė Luisą, labai stebėjausi, kad šis sutiko. Vilkėjome kasdieniais drabužiais, todėl nutarėme dumti į naktinę jaunimo kavinę netoli Malibu. Trise vos įsispraudėme į Polo

„Jaguarą“, aš juokais pasakiau, kad Luisui vis dėlto geriau būti automobilyje, o ne lauke, kaip per pirmą mūsų susitikimą (subtilaus mano humoro pavyzdys). Polas įjungė starterį, užvedė variklį, ir mes nurūkome. Stogas buvo nuleistas, vėjas švilpė ausyse, plaikstė plaukus. Buvau be galo laiminga. Šalia buvo mano vyrai – meilužis ir jaunesnysis brolis, beveik sūnus. Abu gražūs, dosnūs ir geri, aš mylėjau juos abu. Prisiminiau nelaimingąją Luelą Šrimp, gulinčią juodoje žemėje, ir pamaniau, kad man beprotiškai sekasi šiame pasaulyje – tai nuostabi dovana.

Kavinė buvo sausakimša. Visi ten buvo jauni, trumpaplaukiai ar ilgaplaukiai, barzdoti. Mums teko pasidarbuoti, kol radome laisvą staliuką. Jei Polas norėjo išvengti mano plepalų, jam tikrai pasisekė – muzika taip griaudėjo, kad susikalbėti buvo neįmanoma. Viskas ten buvo miela: jaunimas linksmai tampėsi griaudint triukšmingai muzikai, škotiškas viskis irgi buvo pakenčiamas. Aš net ne iš karto pasigedau Luiso. Tik kai grįžo prie staliuko, pamačiau, kad jo akys lyg stiklinės, ir nustebau, nes jis niekada nenusigerdavo. Nutaikę ramesnę minutę, mudu su Polu sušokome lėtą šokį. Kai ėjome prie savo stalo, viskas ir įvyko.

Kažkoks prakaituotas barzdočius užtvėrė man kelią ir stipriai pastūmė. Sumurmėjau „Atsiprašau“, bet jis atsisuko ir įbedė į mane grėsmingą žvilgsnį. Žvilgsnis buvo kupinas pykčio, man pasidarė baisu. Jam buvo apie aštuoniolika, gatvėje tikriausiai stovėjo didelis jo motociklas. Vaikinas, matyt, per daug išgėrė. Sprendžiant iš išvaizdos, jis buvo iš tos gaujos, apie kurią laikraščiai visiems jau spėjo išūžti galvas. Jis sviedė:

– O tu, sene, ką čia pamiršai?

Turėjau tik sekundę įsižeisti, ir to man pakako. Tarsi iššautas sviedinys man iš už nugaros iššoko žmogus. Tai buvo Luisas. Jis griebė barzdočių už gerklės, jiedu nusirito grindimis tarp apverstų staliukų ir šokėjų kojų. Klaikiai surikau – šaukiau Polą; mačiau, kaip jis stengiasi prasibrauti pro minią. Bet jaunuoliai, baisiausiai

susižavėję tuo, kas vyksta, glaudžiu ratu apsupo peštukus ir neleido prieiti. Aš šaukiau: „Luisai, Luisai!", bet jis nekreipė dėmesio, dusliai urgzdamas, raičiojosi susikibęs su mano skriaudiku, nepaleisdamas šio gerklės. Košmaras truko minutę, ištisą minutę. Staiga abu ant grindų apmirė. Tamsoje ne kažin ką galėjai įžiūrėti, bet netikėtas sustingimas man buvo baisiau už peštynes. Kažkas sušuko:

– Nagi išskirkite juos!

Polui pagaliau pavyko prasibrauti. Jis išstumdė žiūrovus ir puolė prie peštukų. Tada aš aiškiai pamačiau Luiso ranką. Ilgos ir plonos jo rankos riešas pašėlusiai spūsčiojo nejudančio priešininko gerklę. Paskui pamačiau, kaip Polas atplėšia po vieną jo pirštus nuo aukos kaklo. Tą akimirką mane pastūmė, ir aš be jėgų susmukau ant kėdės.

Toliau viskas vyko labai greitai: Luisą laikė viename kampe, barzdočių gaivino kitame. Niekas nenorėjo skandalo, todėl mes visi trys žaibiškai atsidūrėme gatvėje, sunkiai kvėpuodami, susitaršę. Nieko nesakydami sulipome į „Jaguarą". Luisas nurimo, atrodė nutolęs nuo šio pasaulio. Polas giliai atsiduso, išsiėmė cigaretę ir ištiesė man, paskui paėmė dar vieną. Aišku, jis neskubėjo važiuoti. Pasisukau į jį ir kuo linksmiau tariau:

– Na ir vakarėlis...

Jis nieko neatsakė, pasilenkė prie Luiso ir smalsaudamas paklausė:

– Luisai, ko jūs ten prisipumpavote? LSD?

Luisas tylėjo. Krūptelėjau ir pažvelgiau į jį. Galva nusvirusi ant pagalvės, sustingęs žvilgsnis sminga į dangų – jis buvo toli nuo čia.

– Negalima taip, – labai švelniu balsu pasakė Polas. – Juk galėjote jį nužudyti. Doroti, kas ten įvyko?

Aš dvejojau. Nelengva moteriai apie tai pasakoti.

– Tam vaikinui pasirodė, kad aš per daug... per daug sena tai įstaigai...

Maniau, kad Polas pasipiktins, bet jis tik gūžtelėjo pečiais ir įjungė variklį.

Visą kelią tylėjome. Luisas miegojo, aš kone virpėdama mąsčiau apie LSD. Man visiškai pakanka alkoholio, visa kita mane gąsdina. Dar man baisu lėktuvai, povandeninė žūklė ir psichiatrija. Man ramu tik ant žemės, kad ir kokia purvina ji būtų. Kai parvažiavome namo, Luisas pirmas išlipo iš automobilio, kažką sumurmėjo ir dingo name. Polas padėjo man išlipti ir palydėjo iki terasos.

– Doroti, pameni, ką sakiau apie Luisą pirmą kartą?

– Taip, bet juk tu dabar myli jį, ar ne?

– Taip, žinoma... Aš...

Jis šiek tiek užsikirto. Jam tai atsitinka labai retai. Paėmė mano ranką ir pabučiavo į delną.

– Jis... Man atrodo... aš manau, kad jis ne visai normalus... Juk jis vos nenužudė to tipo.

– Bet ar įmanoma būti normaliam prisipumpavus to šlamšto? – logiškai prieštaravau.

– Vis dėlto man labai neramu, kad tu gyveni su juo po vienu stogu – juk jis nesuvaldomas.

– Jis mane labai myli ir nepadarys nieko bloga.

– Šiaip ar taip, jis greitai taps kino žvaigžde ir tu jo atsikratysi. Grantas man sakė. Kitą filmą jis kurs jam... O kadangi Luisas dar ir talentingas... Doroti, kada mes susituoksime?

– Greitai, – atsakiau, – labai greitai.

Ir pabučiavau jį. Jis atsiduso.

Apsisukau ir nuėjau į namą pažiūrėti, ką ten veikia būsimoji kino žvaigždė. Radau tysantį ant meksikietiško kilimo. Gulėjo rankomis susiėmęs galvą. Nulipau laiptais į virtuvę, užplikiau kavos ir įpyliau puodelį Luisui, mintyse repetuodama pamokomą monologą apie narkotikų žalą. Paskui grįžau į svetainę, priklaupiau prie jo ir lengvai papurčiau už peties.

– Luisai, išgerkite kavos.

Jis net nesukrutėjo. Papurčiau stipriau. Matyt, tuo metu kovėsi su kinų drakonais ir margomis gyvatėmis. Mane tai siutino, bet prisiminiau, kad prieš valandą jis stojo į mūšį gindamas mano garbę. Už tai moterys linkusios daug ką atleisti.

– Luisai, brangusis...

Jis puolė man ant kaklo, jį purtė, smaugė rauda. Man dėl jo pasidarė baisu. Įsikniaubė į petį, kava išsiliejo ant kilimo. Susigraudinusi ir išsigandusi sėdėjau nejudėdama ir klausiausi jo išpažinties. Jis murmėjo lūpomis liesdamasis man prie plaukų:

– Aš juk galėjau jį nužudyti... O, aš turėjau jį nužudyti... tą pačią akimirką... Šitaip pasakyti apie jus... Šitaip pasakyti... apie jus... jums... Aš juk buvau jį pričiupęs...

– Bet klausykite, Luisai, negalima taip, tai neprotinga.

– Kiaulė, purvina kiaulė... Ir akys kaip gyvulio... Jų visų... Visų žmonių kiauliškos akys... jūs to nematote... Nejaugi tikrai nematote? Jie prie mūsų dar prisikas, pamatysite... Prie jūsų... Jūs, Doroti...

Aš prilaikiau jam galvą, glosčiau plaukus, bučiavau. Gailėjau jo, kaip gailimasi verkiančio vaiko. Jis ir buvo vaikas. Man ant kelių verkė gyvenimo nuskriaustas vaikas. Guodžiau jį, murmėjau kažką panašaus: „Na, nurimkite, nieko baisaus, viskas bus gerai." Apkabino rankomis kaklą, dėl nepatogios pozos man nutirpo koja, ir aš pamaniau, kad tokios scenos – ne mano amžiaus moteriai. Jauna nekalta mergaitė galėtų jam grąžinti tikėjimą gyvenimu. O aš per daug gerai žinojau, kas jis, tas gyvenimas. Pagaliau Luisas nurimo. Atsargiai paguldžiau jį ant grindų, jis išsitiesė ant kilimo. Užklojau vilnone antklode ir visiškai išsekusi nuėjau miegoti.

Dešimtas skyrius

Pašokau vidury nakties paklaikusi iš siaubo, patirto netikėtai kai ką suvokus. Ištisą valandą kaip pelėda sėdėjau tamsoje gretindama faktus. Vis dar drebėdama nulipau į virtuvę, išsiviriau puodelį kavos, paskui nutariau, kad ir lašelis konjako tikrai būtų ne pro šalį. Brėško. Rytuose ryškėjo balta, jau pradėjusi mėlti dangaus juosta. Pažvelgiau į „Roisą" sode. Jį buvo apklėtusios piktžolės – juk penktadienis. Paskui nukreipiau žvilgsnį į mėgstamą Luiso krėslą, į savo rankas ant balkono turėklų. Jos šiek tiek drebėjo. Nežinau, kiek laiko taip stovėjau. Keletą kartų atsisėdau į krėslą, bet neįstengiau ilgai nusėdėti – vis ta pati mintis priversdavo mane pašokti, jaučiausi kaip marionetė, traukoma už virvutės. Negalėjau net rūkyti.

Aštuntą valandą ryto man virš galvos su trenksmu atsidarė Luiso kambario langinės. Sudrebėjau. Girdėjau, kaip jis švilpaudamas lipa laiptais žemyn, kaip pastato kavinį ant viryklės. LSD išrūko kartu su miegu. Įtraukusi didelį gurkšnį gaivaus oro, nuėjau į virtuvę. Luisas nustebo, kad taip anksti atsikėliau. Mirksnį sustingusi jį apžiūrinėjau: buvo toks gražus, toks jaunas, toks susivėlęs, toks švelnus.

– Man labai gaila, kad vakar taip atsitiko, – pasakė jis. – Prie to mėšlo daugiau neprisiliesiu.

– Ir teisingai, – niūriai sumurmėjau ir pagaliau atsisėdau.

Radusi pašnekovą, bent jau tokį, pajutau palengvėjimą.

Atrodė, kad Luisui dabar terūpi išvirti kavos, bet mano balsas privertė jį pakelti akis:

– Kas atsitiko?

Vilkėjo chalatu, klausiamai pakėlė antakius – atrodė toks nekaltas, kad aš suabejojau. Sutapimų, abejonių keliančių įkalčių, faktelių virtinė, kurią supyniau naktį, suiro. Sušnibždėjau:

– Luisai... Pasakykite, juk ne jūs juos nužudėte?

– Ką tokius?

– Visus. Frenką, Boltoną, Luelą.

– Aš.

Tyliai sudejavau ir įsirėmiau į kėdės atkaltę. Jis ramiai kalbėjo toliau:

– Bet nereikia jaudintis. Aš nepalikau įkalčių. Jūs neturėsite dėl to nemalonumų.

Įpylė dar šiek tiek vandens į kavinį. Buvau priblokšta.

– Bet, Luisai, gal jūs... iš proto išsikraustėte? Negalima žudyti žmonių, taip niekas nedaro.

Stipriai pasakyta, bet dabar man nerūpėjo parinkti žodžius. Susiklosčius dramatiškoms aplinkybėms, imu kalbėti kaip vienuolyno mokyklos auklėtoja. Pati nesuprantu, kodėl.

– Kad jūs žinotumėte, kiek daug ko negalima daryti, bet žmonės vis tiek daro. Negalima žmonių apgaudinėti, pirkti, žeminti, negalima jų palikti...

– Bet žudyti vis dėlto nereikia, – griežtai pasakiau.

Jis gūžtelėjo pečiais. Tikėjausi, kad įsiplieks tragiška scena, bet ramus tonas visiškai išmušė iš vėžių. Jis pasisuko į mane:

– Iš kur visa tai žinote?

– Aš mąsčiau, visą naktį mąsčiau.

– Jūs tikriausiai mirštate iš nuovargio. Norite kavos?

– Ne, nemirštu, – pasakiau su kartėliu. – Luisai... ką dabar daryti?

– Nieko. Kuo čia aš dėtas? Savižudybė. Nužudymas turint tikslą apiplėšti – įkalčių nerasta. Automobilio katastrofa. Taigi viskas gerai.

– O aš? – sušukau. – O aš? Kaip man gyventi šalia žudiko? O gal jūs manote, kad aš ramiai žiūrėsiu, kaip jūs be atrankos pribaiginėjate žmones?

– Be atrankos? Visai ne, Doroti. Aš žudau tik tuos, kurie suteikė jums skausmo.

– Na, kas gi jums užėjo? Gal manote, kad jūs mano apsauginis? Ar aš jūsų ko nors prašiau?

Jis pastatė kavinį, pasisuko į mane ir ramiai pasakė:

– Ne, bet aš jus myliu.

Tada man viskas ėmė suktis prieš akis, pradėjau slysti nuo kėdės. Nusilpusi dar ir dėl nemigos, pirmą kartą gyvenime nualpau.

Atsipeikėjau ant kanapos, pirmiausia pamačiau sukrėsto (pagaliau) Luiso veidą. Kurį laiką mudu tylėdami žvelgėme vienas į kitą, paskui jis padavė man butelį škotiško viskio. Nugėriau didelį gurkšnį, paskui dar. Širdis pradėjo plakti lygiau. Mane apėmė įsiūtis.

– Ak, jūs mane mylite? Iš tikrųjų? Todėl nužudėte vargšą Frenką? Ir nelaimingąją Luelą? O kodėl nenužudote Polo, jeigu jau taip? Juk jis mano meilužis!

– Todėl, kad jis myli jus. Bet, jeigu pabandytų jus mesti ar daryti ką bloga, aš jį taip pat nužudyčiau.

– O Dieve, jūs nenormalus. Kiek iš viso žmonių jau esate nužudęs?

– Iki tol, kol jūsų nepažinojau, nė vieno. To ir nereikėjo daryti, nes nieko nemylėjau.

Jis pašoko, perėjo kambarį, patrynė smakrą. Pamaniau, kad miegu ir sapnuoju košmarą.

– Prisimenate, iki šešiolikos metų mane dažniau mušė, nei glamonėjo. Man niekas niekada nieko nedavė veltui. Paskui, kai sukako šešiolika, manęs visiems prireikė: vyrams, moterims ir taip toliau, bet su viena sąlyga... jie norėjo... kaip pasakyti... Jie norėjo...

Ne, to jau per daug – skaistus žmogžudys. Aš pertraukiau:

– Suprantu, apie ką kalbi.

– Nieko ir niekada, nieko ir niekada tiesiog šiaip sau – nesavanaudiškai. Taip buvo iki tol, kol sutikau jus. Kol gulėjau ten, viršuje, iš pradžių maniau, kad vieną gražią dieną jūs... panorėsite, kad...

Jis paraudo. Aš tikriausiai taip pat. Kliedesiai, kažkas tarp Dž. H. Čeizo ir Delio. Buvau visiškai sugniuždyta.

– Bet, kai supratau, kad tai tiesiog iš gerumo, pamilau jus. Štai. Aš žinau, jūs įsitikinusi, kad esu jums per jaunas, jūs labiau vertinate Polą Bretą, aš jums nepatinku, bet aš bent galiu ginti jus. Štai.

Štai. Jis pasakė: „Štai." Štai. Įkliuvai. Ir nieko jau negalima pakeisti. Pražuvau. Radau šalikelėje psichą, žmogžudį, maniaką. Polas teisus. Jis visada teisus.

– Ar pykstate? – maloniai paklausė Luisas.

Nemaniau, kad derėtų atsakyti. Kaip gali pykti ant žmogaus, kuris nužudė tris žmones dėl to, kad padarytų tau malonumą? Toks klausimas man pasirodė tiesiog vaikiškas. Susimąsčiau, tikriau sakant, nutaisiau miną, kad mąstau, galva buvo visiškai tuščia.

– Ar žinote, Luisai, kad aš turiu apie jus pranešti policijai?

– Prašom, – atsakė jis taikiai.

– Aš privalau tučtuojau ten paskambinti, – tariau dusliu balsu.

Jis pastatė telefoną šalia manęs, mes kurį laiką niūriai žiūrėjome vienas į kitą.

– Kaip jūs tai padarėte? – paklausiau.

– Frenkui jūsų vardu paskyriau pasimatymą motelyje, telefonu išnuomotame kambaryje. Įlindau pro langą. Koks paukštis Boltonas, iš karto supratau. Apsimečiau, kad sutinku. Jis siaubingai

apsidžiaugė, paskyrė man pasimatymą tame įtartiname viešbutyje ir davė kambario raktą. Taigi manęs niekas nematė. Na, o Luela... visą naktį atsukinėjau jos automobilio veržles. Štai ir viskas.

– To visiškai pakanka. Ką man dabar daryti?

Aišku, buvo galima išvyti Luisą ir niekam nieko nesakyti. Bet tai tas pat, kas išleisti žvėrį į laisvę. Tuomet niekas jam netrukdytų mane sekti ir sėti aplink mirtį. Gal pareikalauti, kad jis išvyktų, bet jis pasirašė ilgalaikę sutartį – jo visur ieškotų. Aš negalėjau apie jį pranešti policijai. Nieko negalėčiau įskųsti policijai. Aklavietė.

– Bet niekas nekentėjo, – tarė Luisas. – Viskas įvykdavo labai greitai.

– Nieko sau laimė, – kandžiai pasakiau. – O aš maniau, kad jūs pjaustėte juos kišeniniu peiliuku.

– Puikiai žinote, kad ne, – švelniai atsakė Luisas ir paėmė mano ranką.

Buvau išsiblaškiusi, nesipriešinau. Paskui pagalvojau: štai ši plona šilta ranka, kuri dabar spaudžia mano delną, nužudė tris žmones. Bet tai kažkodėl nebekėlė siaubo. Vis dėlto ištraukiau ranką.

– O vakar tą vaikiną jūs taip pat norėjote nužudyti?

– Taip. Bet tai buvo kvaila. Aš perdozavau LSD ir nebesuvokiau, ką darau.

– Na taip, o blaivia galva... Luisai, ar suprantate, ką padarėte?

Jis žvelgė į mane, o aš žiūrėjau jam į veidą: žalios akys, gražiburna, juodi plaukai, lygi oda. Ieškojau jame nors menkiausio ženklo, patvirtinančio tai, kas nutiko, arba sadizmo apraiškų. Nei to, nei ano neradau. Mačiau tik begalinį švelnumą man. Jis žiūrėjo į mane, kaip žiūrima į kaprizingus vaikus, susijaudinančius dėl menkniekių. Galiu prisiekti – jo žvilgsnyje mačiau atlaidumą. Tai mane pribaigė – ėmiau raudoti. Luisas apkabino mane ir glostė galvą. Aš nesipriešinau.

– Nuo vakar vakaro tarp mūsų negali būti nieko, dėl ko vertėtų verkti, – sušnibždėjo jis.

Vienuoliktas skyrius

Dideli nemalonumai man dažniausiai baigiasi kepenų priepuoliu. Taip atsitiko ir šį kartą. Priepuolis truko dvi dienas. Mane taip sugriebė, kad visą tą laiką negalėjau galvoti apie nieką kita. Tiesiog niekas daugiau nerūpėjo. Nusilpusi ir liūdna, pasiryžau viską sutvarkyti. Gal kas pamanys, kad dvi dienos pykinimo ir skausmo – nedidelė kaina už tris lavonus. Bet tik tie, kurie nežino, kas yra kepenų raižymas, išdrįstų mesti į mane akmenį. Pagaliau įstengiau atsikelti, pabandžiau pavaikščioti tarsi vatinėmis kojomis. Luiso įvykdytos žmogžudystės dabar man reiškė ne ką daugiau nei mano pajamų deklaracijos. Be to, vargšelis dvi dienas praleido mano galvūgalyje, keitė kompresus, virė ramunėlių arbatą, apskritai elgėsi kaip slaugė. Jis ėjo iš proto manim rūpindamasis, ir aš negalėjau atstumti mane slaugančios rankos.

Bet tvirtai nusprendžiau visiems laikams sudėti taškus ant „i". Kai sustiprėjau tiek, kad įstengiau suvalgyti bifšteksą ir užgerti jį taure škotiško viskio, pakviečiau Luisą į svetainę ir paskelbiau ultimatumą:

1. Jis tvirtai pasižada nieko nežudyti be mano leidimo (savaime suprantama, aš jam to niekada neleisčiau, bet pamaniau, kad subtili diplomatija paliks jam viltį).

2. Jis pasižada visiems laikams atsisakyti LSD.
3. Jis pasižada susirasti būstą.

Daugiausia abejonių kėlė trečias punktas. Bet Luisas nepaprastai rimtu veidu sutiko su viskuo. Be to, kadangi man nereikės daugiau gyventi po vienu stogu su sadistu, pradėjau klausinėti, ką jis jaučia įvykdęs tris žmogžudystes. Jo atsakymas mane kiek nuramino, nors, aišku, ne per daugiausia. Nieko nejaučia. Jis nepažinojo žuvusiųjų, todėl jų mirtys jo neskaudina. Bet malonumo jis taip pat nepatyrė. Vis geriau negu nieko. Kitaip sakant, jo nekankino nei sąžinės graužatis, nei nakties košmarai. Visiškai amorali asmenybė! Pradėjau baimintis, kad pati tokia netapčiau.

Dukart, kai sirgau, buvo atvažiavęs Polas Bretas, kategoriškai atsisakiau jį priimti. Kai ištinka priepuoliai, aš taip blogai atrodau! Tikrai nereikia, kad mano mylimasis matytų mane pageltusia oda, su maišeliais po akimis ir nesutvarkytais plaukais. O štai Luisas visai netrikdė – mūsų santykių netemdė nė šešėlis jausmingumo. Ir dar: prisiminusi, kokiu tonu tą rytą jis prisipažino mylįs mane, buvau beveik įsitikinusi, kad, net jeigu būčiau nuo galvos iki kojų nevalyva, jis ir to nepastebėtų. Šitai ir žeidė, ir malonino. Bandžiau tai paaiškinti Polui, švelniai papriekaištavusiam, kai atėjau į darbą.

– Luisas visas tas dienas tave slaugė, o aš tavęs nemačiau.

– Aš taip siaubingai atrodžiau! Išvydęs tokią, matyti manęs nebenorėtum.

– Kaip keista! Žinai, ilgai negalėjau patikėti, kad tavęs ir Luiso niekas nesieja, bet dabar tuo galutinai įsitikinau. Beje, su kuo jis vis dėlto miega?

To nežinojau. Vienu metu maniau, kad susitikinėja su filmo partnere, jauna naivia mergina. Tai man dingtelėjo, kai jis du ar tris kartus nenakvojo namie. Bet tomis naktimis įvyko žmogžudystės. Beje, Luisą įsižiūrėjo kylanti žvaigždė Glorija Neš, išgarsėjusi po nelaimingosios Luelos mirties. Pakvietė jį į kokteilių vakarėlį, pakvietė ir mane. Polas pasakė, kad ir jis ten bus.

– Užsuksiu judviejų. Tikiuosi, šįvakar bus ramiau negu praėjusį kartą.

Ir aš to tikėjausi.

– Vis dėlto keista, Doroti, kad tu išgriuvai dėl tokių kvailų peštynių, tiesiog stebiuosi. Visas Holivudas žino, kad priepuoliai tave ištinka po stiprių nokautų. Pirmą kartą – kai išėjo Frenkas. Antrą – kai tu pavadinai Džerį Boltoną bjauriu šykštuoliu ir jis tau parodė duris. Trečią – kai tavo brangioji sekretorė iškrito pro langą. Bet tai juk tikrai rimti nemalonumai, o dabar...

– Ką padarysi, Polai, senstu.

Rimti nemalonumai... Kad jis žinotų! Viešpatie, jeigu tik jis žinotų. Gėda sakyti, bet ta mintis mane prajuokino. Kokias penkias minutes kvatojau iki ašarų ir negalėjau liautis. Tikriausiai visi tie išgyvenimai ištampė man nervus. Polas – ramus, atlaidus, vyriškas, tikras amerikietis – padavė nosinę, nes man nuvarvėjo tušas. Pagaliau nurimau, išlemenau kažkokią nesąmonę ir pabučiavau jį, kad tik užsičiauptų. Sėdėjome dviese mano kabinete. Kendi išėjo, Polas darėsi vis švelnesnis. Susitarėme, kad vakare važiuosime pas jį, aš paskambinau Luisui, kad vakarieniautų be manęs. Šią savaitę jam nereikėjo filmuotis, jis sėdėjo namie puikiai nusiteikęs ir krapštėsi apie „Roisą“. Paprašiau, kad būtų gerutis, juokiausi kaip laukinė. Luisas pažadėjo niekur neišeiti.

Visą vakarą dingojosi, kad gyvenu kažkokiame vaiduoklių pasaulyje. Mudu su Polu nuvykome vakarieniauti į restoraną „Pas Romanovus“. Ten buvo labai daug žmonių, gal penki šimtai – „penki šimtai nieko nežinančiųjų“. Atrodė neįtikima. Tik vėliau, naktį, kai gulėjau šalia Polo, kaip visada padėjusio galvą man ant peties, o dešinę ranką ant juosmens, staiga pasijutau siaubingai vieniša. Ir man pasidarė baisu. Manyje slypėjo paslaptis, mirtina paslaptis. Niekuomet nemėgau paslapčių. Taip be miego pragulėjau iki aušros. O už penkių kilometrų siauroje lovoje ramiai miegojo mano sentimentalusis žmogžudys ir regėjo sapne gėles bei paukščius.

Dvyliktas skyrius

Ruošdamiesi vakaroti pas Gloriją Neš, mes apsirengėme itin subtiliai. Aš išsirinkau suknelę su juodais blizgučiais, siaubingai brangiai pirktą Paryžiuje. Gili iškirptė nugaroje, o nugara, jei galima taip pasakyti, yra vienas iš mano kozirių. Luisas su smokingu, juodais žvilgančiais plaukais, buvo žavingas; atrodė kaip jaunas princas, bet retkarčiais išryškėdavo ir kažkas žvėriška. Polas buvo tiesiog pavyzdinis keturiasdešimtmetis: elegantiškas ir nesivaržantis, šviesūs plaukai šiek tiek žilstelėję smilkiniuose, žvilgsnis kiek ironiškas.

Aš iškart susitaikiau su mintimi, kad mano blizgučiai susiglamžys, nes ankštame „Jaguare" važiuosiu suspausta dviejų smokingų. Bet Luisas iškilmingai pareiškė:

– Turiu jums naujieną, Doroti.

Sudrebėjau. Polas nusišypsojo kaip sąmokslininkas:

– Tai siurprizas, Doroti. Eik paskui mus.

Luisas nuėjo į sodą, įlipo į „Roisą" ir kažką ten nuspaudė. Automobilis lygiai ir švelniai suburzgė, pajudėjo iš vietos ir privažiavo prie laiptų. Luisas iššoko iš automobilio, apibėgo aplink ir, žemai nusilenkęs, atidarė man dureles. Aš buvau sukrėsta.

– Na ką gi, ponai, iki čia ji atvažiavo, – nusijuokė Polas. –

Nesistebėk. Sėsk į automobilį. Vairuotojau, prašome vežti mus pas superžvaigždę panelę Gloriją Neš, Sanseto bulvaras.

Automobilis pajudėjo iš vietos. Per pertvarą mačiau veidrodyje žavingą, kupiną džiaugsmo, vaikišką Luiso žvilgsnį, įsmeigtą į mane – ar aš patenkinta? Vis dėlto nesiliauju stebėtis, koks keistas yra gyvenimas. Čiupau pokalbių įrenginio ragelį ir prisidėjau prie lūpų.

– Vairuotojau, kodėl „Roisas" staiga pradėjo važiuoti?

– Aš krapštinėjausi apie jį visas atostogas.

Pažiūrėjau į Polą. Jis nusišypsojo:

– Paskutines tris dienas jis apie tai ir tešneka. Visai kaip berniūkštis.

Jis taip pat paėmė ragelį:

– Vairuotojau, patariu būti dėmesingam namų šeimininkei. Šaltas jūsų elgesys bus neteisingai suprastas.

Luisas gūžtelėjo pečiais, bet nieko neatsakė. Tikėjausi, kad visi šiandien bus man malonūs ir mano žmogžudžiui nešaus į galvą ką nors nugalabyti. Ne šiaip sau šiam vakarui pasiruošti sugaišau dešimt dienų. Savo pažįstamus piešiau pačiomis šviesiausiomis spalvomis, draugus ir bendradarbius apibūdinau kaip puikiausius žmones. Bandžiau pavaizduoti Holivudą, tas niūrias džiungles, kaip žalią rojaus pievelę, kur visi myli vienas kitą tarsi vaikai. Jei netyčia išsprūsdavo koks kandesnis žodis, tuoj pat bandydavau pataisyti reikalą ir sukurti kokią nors istoriją, kaip tas žmogus prieš trejus metus padarė man didelę paslaugą ar ką nors panašaus. Apskritai tapau idiote, trenkta, bet kas žino, gal tokia buvau ir anksčiau.

Glorija Neš pasitiko mus ant kuklios trisdešimt dviejų kambarių vilos slenksčio. Viskas buvo idealu: prožektoriai sode, apšviestas baseinas, didžiuliai iešmai mėsai kepti ir vakariniai tualetai. Glorija Neš buvo daili, puoselėjanti savo kūną blondinė. Gaila, ji gimė mažų mažiausiai dešimčia metų vėliau negu aš ir nepra-

leisdavo progos kuo maloniausiai man tai priminti. Kartais ji sušukdavo: „O, Doroti, kaip jums pavyko išsaugoti tokią gražią veido spalvą? Ateis laikas, ir aš paprašysiu atskleisti šias paslaptis.“ Arba staiga imdavo žiūrėti į mane taip susižavėjusi, su tokia nuostaba akyse, tarsi tai, kad būdama keturiasdešimt penkerių aš vis dar laikausi ant kojų – neregėtas stebuklas. Tą vakarą ji pasirinko kitokią taktiką. Prieš išpūstas iš nuostabos jos akis akimirką jaučiausi kaip į vakarėlį užklydęs Tutanchamonas. Ji tuojau pat nusitempė mane susišukuoti, nors man to visai nereikėjo. Bet toks vietos paprotys, pats patvariausias ir nuobodžiausias: moterys būreliais kas dešimt minučių eina šukuotis ar pudruotis. Ji degė iš smalsumo, norėjo viską ištraukti apie Luisą. Apibėrė klausimais, man pavyko išsisukti, tai ją siaubingai nervino. Po kelių užuominų, kurias praleidau pro ausis, ji visiškai nusivylė ir, kai mes ėjome iš prabangaus jos buduaro, puolė ryžtingai atakuoti:

– Jūs žinote, Doroti, kaip jus gerbiu. Taip, taip, dar vaikas būdama pamačiau jus tame filme... Koks jo pavadinimas?.. Todėl noriu jus įspėti. Apie Luisą plinta keisti gandai.

– Ką?!

Mane sukaustė šaltis. Tikriausiai tą klausimą išveblenau.

Ji nusišypsojo:

– Koks jis jums brangus! Iš tikrųjų, jis tiesiog žavingas.

– Mūsų niekas nesieja, – nutraukiau ją. – Kokie gandai?

– Na, žmonės šneka... Juk žinote, kokia mūsų publika... Jie kalba, kad Polas, jūs ir jis...

– Ką mes, ką Polas, ką aš ir jis?

– Jūs visur būnate su jais abiem, todėl nejučia...

Pagaliau suvokiau, apie ką kalbama, ir lengviau atsidusau.

– Tik tiek? – nusišypsojau džiaugsmingai, tarsi būtų kalbama apie vaikiškas išdaigas (palyginti su siaubinga tiesa, tokia orgija man tikrai atrodė kaip mokinių išdaiga). – Ir viskas? O, kokie niekai.

Glorija visiškai išsimušė iš vėžių, palikau ją ir nuėjau į sodą patikrinti, ar Luisas per pertraukėlę tarp užkandžiavimų nespėjo ko nors nugalabyti – gal čia yra tokių, kuriems nepatinka mano blizgučiai. Ne, jis švelniai kalbėjosi su viena iš Holivudo kūmučių. Nusiraminusi skubėjau pasinerti į šventės šurmulį: vakarėlis tikrai buvo pavykęs. Sutikau keletą buvusių gerbėjų. Jie pašėlusiai rėžė apie mane sparną, gyrė mano suknelę ir veido spalvą. Kone patikėjau, kad nėra geresnės priemonės atjaunėti, kaip patirti kepenų priepuolį. Beje, visada saugau gerus santykius su ankstesniais meilužiais. Susitikę jie visa kuo rodo, kaip gailisi, kad mes išsiskyrėme, kalba maždaug taip: „Ak, Doroti, jeigu tik jūs tada būtumėte panorėjusi...", subtiliai užsimena apie bendrą praeitį, tik aš ne visada galiu prisiminti, apie ką kalbama. Deja, senstant atmintis prastėja. Polas iš tolo stebėjo, kaip aš šėlioju, ir šypsojosi man. Kartą ar du susitiko mano ir Luiso žvilgsniai. Atrodė, Glorija atakavo jį labai rimtai. Bet mane tai menkai jaudino. Norėjau tiesiog linksmintis, juk taip neseniai patyriau siaubą. Norėjau gerti šampaną, kvėpti Kalifornijos nakties kvapus, klausytis malonių, paprastų, gražių Holivudo vyrų, kurie, kiek žinau, niekada nieko nebuvo užmušę, nebent ekrane.

Kai po valandos Polas priėjo prie manęs, buvau linksma kaip vaikas ir šiek tiek apgirtusi. Vesternų karalius Rojus Dardridžas graudžiai prisiminė, kaip prieš ketverius ar penkerius metus aš pražudžiau jo gyvenimą. Sugraudintas prisiminimų ir įkaitintas neapsakomos martinio gausos, jis metė į Polą karingą žvilgsnį. Bet Polo net ir antakis nekrustelėjo. Jis paėmė mane už parankės ir nusivedė į šalį.

– Tau linksma?

– Beprotiškai. O tau?

– Man net iš toli malonu stebėti, kaip tu linksminiesi.

Ne, jis ne vyras, o tiesiog stebuklas! Nutariau rytoj pat už jo ištekėti, jeigu jis jau taip nori. Ir tik įprotis niekada nekalbėti apie

naktį priimamus sprendimus neleido tuoj pat jam to pranešti. Magnolijų ūksmėje pabučiavau jį į skruostą.

– O kaip ten mūsų berniukas?

Polas nusijuokė:

– Glorija žiūri į jį kaip šuo į kaulą, nė per žingsnį nesitraukia. Panašu, dėl jo ateities galima nesijaudinti.

„Jeigu nenužudys metrdotelio", – šmėstelėjo galvoje. Nutariau pati pasižiūrėti, kaip klostosi jo reikalai. Bet nespėjau – prie baseino kilo triukšmas, pasigirdo šauksmai, ir aš pajutau (taip rašoma romanuose), kaip plaukai, nors ir apipurkšti laku, stoja piestu.

– Kas atsitiko? – paklausiau dusliu balsu.

Bet Polas jau bėgo prie baseino. Aš užsimerkiau. Kai atsimerkiau, Luisas stovėjo šalia manęs visiškai ramus.

– Mirė vargšė Rena Kuper, – abejingai tarė.

Rena Kuper, ta pati kūmutė, su kuria Luisas kalbėjosi prieš valandą. Žinoma, jos liežuvėlis nebuvo angeliškas, bet tarp visų Rena – ne pati blogiausia.

– Juk jūs prisiekėte, prisiekėte! – užsipuoliau Luisą.

Jis nustebęs žvelgė į mane:

– Apie ką jūs?

– Prisiekėte, kad neatsiklausęs nežudysite. Jūs niekšas, be sąžinės... tiesiog užkietėjęs žudikas, neatsakinga asmenybė! Man gėda dėl jūsų, Luisai, aš jūsų bijau.

– Bet tai ne aš.

– Papasakokite kam nors kitam, – atkirtau ir pagrasinau pirštu, – ne man! Kas gi tada, jūsų nuomone?

Grįžo Polas, jis atrodė šiek tiek susikrimtęs. Paėmė mane už parankės ir pradėjo klausinėti, kodėl aš tokia išblyškusi. Luisas žiūrėjo į mus vos sulaikydamas šypseną. Norėjau jam vožti.

– Vargšei Renai vėl buvo širdies priepuolis, jau dešimtas šiais metais. Gydytojai buvo bejėgiai. Ji daug gėrė, nors ir buvo įspėta to nedaryti.

Luisas, viliūgiškai šypsodamasis, skėstelėjo rankomis – nepelnytai apšmeižtas. Staiga supratau, jog dabar kaskart, kai sužinosiu, kad kas nors mirė, svarstysiu, ar tai ne jo darbas.

Savaime aišku, vakaras buvo sugadintas. Reną išvežė greitosios pagalbos automobilis, svečiai išsiskirstė. Mudu su Luisu irgi išvažiavome namo. Jaučiausi visiškai sugniuždyta. Namie Luisas globėjiškai įpylė man stiklinę mineralinio vandens ir patarė kuo greičiau atsigulti. Paklusau. Sunku patikėti, bet man buvo gėda. Vis dėlto keistas dalykas yra moralė – ji tokia netvari, turbūt ir mirsiu nežinodama, kas tai. Mirsiu, be abejo, po širdies priepuolio.

Tryliktas skyrius

Atėjo žavios ramybės metas. Trys savaitės praėjo sklandžiai, be jokių įvykių. Mes visi dirbome, o vakarais dažnokai vakarieniaudavome namie trise. Kartą visi nuvažiavome prie jūros. Penkiasdešimt kilometrų už miesto Polo draugas turėjo vasarnamį, nutarėme praleisti ten savaitgalį. Oras buvo gražus. Namelis beveik prigludęs prie stačios uolos, prie jūros reikėjo leistis siauru ožkų išmindžiotu takeliu. Tą dieną siautė audra. Nei aš, nei Luisas nėjome maudytis, tingėjome. Mums labiau patiko žiūrėti, kaip tai daro Polas. O jis norėjo atrodyti sportiškas. Daugeliui jo metų vyrų patinka atrodyti kaip supermenams. Tai vos nepražudė jo.

Jis plaukiojo gal trisdešimt metrų nuo kranto, kaip pižonas demonstruodamas elegantišką laisvojo stiliaus plaukimą, kai staiga jam pasidarė negera. Tuo metu mudu su Luisu, įsisupę į chalatus, terasoje kilnojome taures. Iš apačios, nuo jūros, iki mūsų atsklido silpnas pagalbos šauksmas. Mačiau, kaip Polo ranka iškilo virš vandens, kaip per jį nusirito didžiulė banga. Aš sušukau, puoliau bėgti takeliu. Luisas nusimetė chalatą ir, rizikuodamas sukneţinti galvą į akmenis, šoko į vandenį iš aštuonių metrų aukščio. Čiupo Polą, po poros minučių jiedu jau buvo krante. Polas vėmė sūrų vandenį, aš sutrikusi plekšnojau jam per nugarą.

Pakėlusi akis priešais pamačiau Luisą – jis stovėjo visiškai nuogas. Dievas žino, jis buvo toli gražu ne pirmas vyras, kurį man yra tekę matyti tokį, kokį motina pagimdė, bet aš vis tiek paraudau. Mūsų žvilgsniai susitiko, jis pašoko ir puolė į namą.

– Drauguži, – susigraudinęs pasakė jam Polas šiek tiek vėliau, jau sušilęs ir atsigavęs po romo taurės, – jūs drąsus žmogus. Toks šuolis! Jeigu ne jūs, man būtų galas...

Luisas sumišęs burbtelėjo kažką neaiškaus. Štai kas įdomu: šis vaikas leidžia laiką atimdamas gyvybę iš vienų ir gelbėdamas kitiems. Naujasis jo vaidmuo man patiko kur kas labiau. Atsistojau ir netikėtai pakštelėjau jam į skruostą. Sušvito viltis padaryti jį geru berniuku. Be jokios abejonės, ne iš karto, jei prisiminsime Frenką, Luelą ir kitus, bet verčiau vėliau negu niekada. Bet man nukrito ūpas, kai šiek tiek vėliau, Polui išėjus, aš pagyriau jį už gerą poelgį, o jis šaltai atsakė:

– Žinote, man buvo vis tiek, ar Polas nuskęs, ar ne.

Aš sustingau:

– Tai kodėl rizikavote gyvybe jį gelbėdamas?

– Nes jis patinka jums, jei mirtų, jūs labai liūdėtumėte.

– Tai yra jei Polas nebūtų mano meilužis, jūs net piršto nebūtumėte pajudinęs jam išgelbėti?

– Visiškai teisingai, – patvirtino Luisas.

Kaip keistai jis įsivaizduoja meilę. Bent jau jo meilė nebuvo panaši į tuos jausmus, kuriuos man iki šiol yra tekę sukelti vyrams, nors anų irgi buvo neeiliniai.

Neatlyžau:

– Negi nejaučiate Polui nei simpatijos, nei pagarbos?

– Myliu tik jus, – pasakė labai rimtai, – daugiau niekas manęs nedomina.

– Tai ir yra svarbiausia. Bet ar jums neatrodo, kad tai ne visai normalu? Sulaukęs tokio amžiaus... be to, jūs moterims... juk reikia kada nors... apskritai...

– Norite, kad permiegočiau su Glorija Neš?

– Su ja ar kuria kita. Manau, bent dėl sveikatos vyrui reikia retkarčiais...

Užsikirtau. Kas man atsitiko, kurių galų aukléju jį, tarsi būčiau motina? Jis rūsčiai pažiūrėjo į mane:

– O man atrodo, Doroti, kad jūs tam teikiate pernelyg daug reikšmės.

– Bet juk tai vienas didžiausių gyvenimo džiaugsmų, – nedrąsiai paprieštaravau ir pagalvojau, kad pati paskyriau šiems džiaugsmams tris ketvirtadalius savo gyvenimo.

– Tik ne man, – atkirto Luisas.

Akimirką jo žvilgsnis vėl tapo neperprantamas, kaip aklo ir pavojingo žvėries – man pasidarė baisu. Suskubau nutraukti pokalbį. Nepaisant šių įvykių, savaitgalis praėjo nuostabiai. Mes įdegėme, pailsėjome ir grįžome namo puikios nuotaikos.

Dar kiek, ir nebeįstengsiu be jo gyventi. Filmavimas, kuriame dalyvavo Luisas, truko tris dienas. Ta proga režisierius Bilas Maklėjus nutarė surengti nedidelį kokteilių vakarėlį tiesiog filmavimo aikštelėje. Tai buvo butaforinis kaimelis, tarp kurio fasadų Luisas slankiojo visą vasarą. Atvažiavau prieš šešias, truputį anksčiau paskirto laiko. Vos įėjusi užtikau Bilą sėdint netikroje užeigoje vidury netikros gatvės. Jis buvo rūškanas, susierzinęs ir, kaip visada, labai šiurkštus. Jo darbininkai puošė aikštelę, jis liko vienas užeigos kambaryje. Sėdėjo ant stalo, niūriai įbedęs akis į vieną tašką. Pastaruoju metu daug gėrė, tad jam patikėdavo tik antrarūšius filmus. Tai jį dar labiau skaudino. Jis pamatė mane, ir man neliko nieko kita, kaip dulkėtais laiptais užlipti į užeigą. Bilas šyptelėjo:

– A, Doroti. Tai ką, atėjai pažiūrėti, kaip vaidina mūsų draugelis? Šiandien jam svarbi scena. Nesijaudink, turėdamas tokią išvaizdą, jūsų mažylis nebeilgai sėdės jums ant sprando.

Jis buvo gerokai įkaušęs, bet neketinau nei visko atleisti, nei

ilgai kęsti panašias scenas, nors kai kam gal atrodytų kitaip. Atsakiau mandagumu į mandagumą – išvadinau bjauriu išgama. Jis suurzgė ir pareiškė:

– Jei būtum ne moteris, šlapios vietos iš tavęs neliktų.

Pagiežingai padėkojau – vis dėlto prisiminė, kad kalba su dama.

– Be to, aš susižadėjusi su Polu Bretu, – išdidžiai pridūriau.

– Žinau, visi kalba, kad jūs užsiimate tuo trise.

Jis šlykščiai nusikvatojo. Jau ketinau ką nors į jį paleisti, na, bent rankinę, kai staiga atsidarė durys. Ant slenksčio stovėjo Luisas. Aš kaipmat pakeičiau toną:

– Bilai, branguti, atleiskite. Juk žinote, myliu jus visa širdimi, bet pastaruoju metu pasidariau kiek nervinga!

Mano žodžių pakako tik Bilui nustebinti – jis buvo per daug prisilupęs, kad logiškai mąstytų, todėl ir toliau giedojo savo giesmelę:

– Tai jūsų airiškas kraujas verda. Ak, ir pridarys jis jums bėdų! Ar ne, brolau? – pasisuko į Luisą, draugiškai paplekšnojo jam per petį ir išėjo.

Aš nervingai nusijuokiau:

– Ak, senasis Bilas... Manieros, tiesą sakant, galėtų būti geresnės, bet jo širdis auksinė...

Luisas nieko neatsakė. Vilkėjo kaubojaus kostiumą, ant kaklo ryšėjo skarelę, buvo prastai nusiskutęs, gerokai išsiblaškęs.

– Be to, puikus bičiulis, – pridūriau ir suskubau pakeisti temą. – Kokią sceną dar filmuos?

– Žmogžudystės, – ramiai atsakė Luisas. – Aš turiu nušauti tipą, kuris iššagino mano seserį. Nors aš, turiu prisipažinti, tai darydamas dar pagalvočiau.

Mudu neskubėdami nuėjome į filmavimo aikštelę. Luisui reikėjo pasiruošti filmavimui, taigi dešimt minučių likau viena. Ėmiau žvalgytis. Aikštelė visiškai paruošta, bet Bilas vis tiek kabinėjosi, keikėsi kaip vežikas – nebesivaldė. Holivudas jį pribaigė,

Holivudas ir alkoholis. Tiesiog po atviru dangumi jis pristatė kokteilių staliukų, labiausiai ištroškusieji jau spėjo pasičiupti po taurę. Šitame žaisliniame kaimelyje susirinko apie šimtą žmonių, visi trypinėjo ne per toliausiai nuo kameros.

– Stambus Mailso planas, – sušuko Bilas. – Kur jis?

Luisas priėjo laikydamas rankoje vinčesterį. Atrodė esąs kažin kur toli, kaip visada, kai jam kas nors įgrisdavo.

Bilas pasilenkė prie kameros, pažvelgė į ekraną ir vėl susiraukė:

– Blogai, viskas blogai. Nė velnio netinka! Na, Luisai, nusitaikykite, taikykitės į mane. Taip, dabar – įsiūtis veide. Na ne, man reikia įsiūčio, o ne tos idiotiškos grimasos! Jūs rengiatės nušauti padugnę, išdulkinusią jūsų seserį. Štai taip, gerai... Na, šaukite!

Aš nemačiau Luiso veido, jis stovėjo į mane nugara. Luisas iššovė, Bilas susigriebė rankomis už pilvo. Pliūptelėjo kraujas, jis parvirto. Akimirką visi stovėjo it sustingę, paskui puolė prie jo. Luisas sutrikęs apžiūrinėjo karabiną. Jis nusigręžė į pelėsiais trenkiančią sieną, mane suvimdė.

Policijos leitenantas buvo gana galantiškas ir logiškas. Juk akivaizdu – kažkas tuščius šovinius pakeitė koviniais, o tas kažkas gali būti vienas iš tūkstančio žmonių, turėjusių dėl ko nekęsti Bilo Maklėjaus. Buvo visiškai aišku, kad tai ne Luisas, nes jis menkai tepažinojo Bilą. Be to, buvo gana protingas, kad žudytų stebint šimtams liudytojų. Jo beveik gailėjosi. Tai, kad jis tyli, kad piktai žiūri iš padilbų, nieko nestebino – juk jį ištiko šokas, kam malonu tapti nusikaltimo įrankiu. Dešimtą valandą vakaro apklausa buvo baigta. Kai mes ir dar keli liudytojai išėjome iš policijos nuovados, kažkas pasiūlė grįžti į paviljoną praskalauti gerklių. Aš atsisakiau, su Luisu išvažiavome namo. Pakeliui neištarėme nė žodžio. Buvau siaubingai pavargusi, net pykti neįstengiau.

– Aš viską girdėjau, – ramiai pasakė Luisas, sustojęs prie laiptų.

Nieko neatsakiau, tik gūžtelėjau pečiais. Išgėriau tris tabletes migdomųjų ir nugrimzdau į nebūtį.

Keturioliktas skyrius

Svetainėje susirūpinęs sėdėjo policijos leitenantas. Jis buvo gražus: pilkos akys, putlios lūpos, šiek tiek įdubę skruostai.

– Tai, aišku, paprastas formalumas, – pasakė. – Bet ar negalėtumėte dar ką nors pasakyti apie šį jaunuolį?

– Aš nieko daugiau nežinau, – pareiškiau.

– Bet juk jis gyvena pas jus jau tris mėnesius?

– Taip. – Tuomet lyg atsiprašydama paklausiau: – Tikriausiai manote, kad aš visai nesmalsi?

Kilstelėjo antakius, jo veide kažkas šmėstelėjo – tokią išraišką dažnai matydavau Polo veide:

– Matot, aš manau, kad mes paprastai per daug žinome apie aplinkinius, o tai vargina. Žinome, su kuo jie gyvena, su kuo miega, ką apie save mano... Mano galva, kuo mažiau žinai, tuo geriau, o kaip jūs manote?

Buvo visiškai aišku, kad jis mano kitaip.

– Tai jūsų požiūris, bet tyrimui to nepakanka. Be jokios abejonės, aš nemanau, kad jis tyčia nužudė Maklėjų. Regis, su juo vieninteliu Maklėjus elgėsi pakenčiamai. Bet šovė vis dėlto Luisas. Todėl jam ir jo karjerai būtų geriau, jeigu teisėjai galėtų susidaryti apie jį geresnę nuomonę.

– Paklauskite jo paties. Aš tik žinau, kad jis gimė Vermonte. Ar jį pažadinti, o gal dar išgersite puodelį kavos?

Šis pokalbis vyko rytojaus dieną po žmogžudystės. Aštuntą ryto mane prikėlė iš miego leitenantas Pirsonas. Luisas dar miegojo.

– Jei galima, mielai išgerčiau puodelį kavos, – paprašė jis. – Ponia Seimur, atleiskite už nekuklų klausimą: kokie santykiai sieja jus ir Luisą Mailsą?

– Visiškai ne tokie, kaip galbūt galėjote pamanyti. Man jis vaikas.

Jis įdėmiai pažiūrėjo į mane ir netikėtai nusišypsojo.

– Seniai taip stipriai nenorėjau tikėti moterimi.

Pamaloninta nusijuokiau. Man buvo siaubingai gaila, kad šitam šauniam vaikinui, mano šalies įstatymų sergėtojui, lemta įsivelti į tokią kraupią istoriją. Beje, pamaniau: jeigu jis būtų pilvotas, raudonas ir šiurkštus, pilietiniai mano jausmai nebūtų taip garsiai prabilę. Nors, tiesą sakant, po migdomųjų ne visi mano jausmai dar buvo pabudę, miegas pjaute pjovė.

– Jis bus labai garsus, – pareiškė Pirsonas. – Nuostabus aktorius.

Aš sustingau su kaviniu rankose.

– Iš kur žinote?

– Vakar žiūrėjome filmavimo medžiagą. Retas atvejis detektyvui – savo akimis pamatyti, kaip buvo įvykdytas nusikaltimas. Tai labai palengvina darbą – nebereikia rekonstrukcijos.

Dusliai nusijuokiau – nusideginau pirštus karštu vandeniu. Jis kalbėjo toliau:

– Mačiau Luiso veidą stambiu planu. Tokia žvėriška išraiška, tiesiog šaltis stingdo!

– Aš irgi manau, kad jis taps puikiu aktoriumi. Visi taip mano.

Tai sakydama, ištraukiau iš šaldytuvo škotiško viskio butelį ir nugėriau didelį gurkšnį tiesiog iš jo. Man ištryško ašaros, užtat rankos liovėsi drebėti. Grįžau į svetainę ir visai aristokratiškai padaviau kavos.

– Kaip jūs manote, ar Mailsas turėjo motyvų nužudyti Maklėjų?

– Jokių, – tvirtai atsakiau.

Štai ir tapau bendrininke. Ir ne tik jo, bet ir įstatymo požiūriu. Manęs jau laukia kalėjimas. Ką gi, nieko čia bloga – kalėjime bent bus ramiau. Staiga suvokiau: jei Luisas prisipažins, aš stosiu prieš teismą ne kaip bendrininkė, o kaip kurstytoja. Tai jau kvepia ne įkalinimu, o elektros kėde. Užsimerkiau – už ką, už ką man visa tai?

– Deja, mes irgi nerandame motyvų, – atsiduso Pirsonas. – Tas Maklėjus buvo chamas ir despotas. Bet kuris iš ten buvusiųjų galėjo įeiti į patalpą, kurioje laikomas rekvizitas, ir pakeisti šovinius, ten net sargo nėra. Bijau, kad byla užtruks. Ir visą tą laiką ji mane persekios.

Pirsonas pradėjo skųstis likimu, bet tai manęs nestebino. Turiu tokią dovaną: visi vyrai – detektyvai, paštininkai, rašytojai – anksčiau ar vėliau iškloja man savo problemas. Net mokesčių inspektorius skundžiasi dėl šeimyninių nesutarimų.

– Kiek dabar valandų? – išgirdau mieguistą balsą, ant laiptų pasirodė į chalatą įsisupęs, akis trinantis Luisas.

Atrodo, jis neblogai išsimiegojo. Aš įsiutau: žudo žmones – tai jo reikalas, bet kurių velnių anksčiausią rytą, kai jis teikiasi parpti, turiu kalbėtis su policininku?! Pristačiau juos vienas kitam. Luisui nė antakis nekrustelėjo. Jis paspaudė ranką Pirsonui ir droviai paklausė, ar gali įsipilti kavos. Tikėjausi, kad netrukus mieguistu balsu paklaus, ar nepykstu ant jo dėl vakar dienos. Kur tau! Įpyliau jam kavos, jis atsisėdo priešais Pirsoną – ir prasidėjo apklausa. Sužinojau, kad mano švelnusis žmogžudys gimė labai padorioje šeimoje, puikiai mokėsi, kad visi darbdaviai buvo juo patenkinti ir tik kelionių bei nuotykių pomėgis sutrukdė jam imtis puikios karjeros. Klausiausi išsižiojusi. Vadinasi, jis buvo pavyzdingas pilietis, kol sutiko Doroti Seimur, lemtingą moterį numeris vienas. Tik ji kalta, kad jis nužudė keturis žmones. Kaipgi

taip, kodėl piktadarės vaidmuo teko būtent man, musės be gailesčio nenuskriaudusiai, man, prie kurios visada glaudėsi paklydę katės, šunys ir žmonės? Luisas ramiausiai pasakojo, kaip paėmė ant stalo gulėjusį vinčesterį – visuomet jį ten pasidėdavo. Jam ir į galvą neatėjo jo patikrinti, juk filmuodamasis ne kartą pyškindavo iš jo į kairę ir į dešinę.

– Ką manote apie Maklėjų? – staiga paklausė Pirsonas.

– Alkoholikas, – atsakė Luisas. – Vargšas alkoholikas.

– Ką jautėte, kai jis pargriuvo?

– Nieko, – šaltai atsakė Luisas, – gal tik nuostabą.

– O dabar?

– Lig šiol stebiuosi.

– Ir jūsų negraužė sąžinė, kad nužudėte žmogų?

Luisas pakėlė galvą ir pažvelgė jam tiesiai į akis. Aš apmiriau. Jis sutrikęs skėstelėjo rankomis:

– Ne, negraužė.

Žinojau, kad Luisas sako tiesą, ir, kad ir kaip būtų keista, tai galutinai įtikino Pirsoną, kad jis nekaltas. Leitenantas atsistojo, atsiduso ir užvertė bloknotą.

– Mes jau patikrinome tai, ką mums papasakojote, pone Mailsai, bent jau beveik viską. Prašyčiau atleisti už sutrukdymą, bet tokia tvarka. Ponia Seimur, nuoširdžiai jums dėkoju.

Aš palydėjau jį iki durų. Jis nedrąsiai paklausė, ar negalėtų artimiausiomis dienomis pakviesti mane išgerti kokteilio, aš nedvejodama sutikau. Kai jo automobilis pajudėjo iš vietos, šypsojausi taip plačiai, tarsi mano burnoje būtų buvę penkiasdešimt du dantys. Vis dar virpėdama įėjau į namą. Luisas mažais gurkšneliais gėrė kavą. Jis buvo toks patenkintas savimi, kad mano baimė virto įniršiu. Paleidau į jį pagalvę, paskui pradėjau mėtyti viską, kas pakliuvo po ranka. Mėčiau daiktus vieną po kito, nesitaikydama, ir, aišku, vienas puodelis pataikė jam tiesiai į kaktą. Ištryško kraujas, aš ėmiau raudoti. Antrą kartą šį mėnesį ir per dešimt pastarųjų metų.

Nuvirtau ant sofos.

Luisas paėmė mano ranką ir priglaudė sau prie veido, pirštais tekėjo karštas kraujas. Klausiau savęs, kodėl prieš pusę metų, ant tuščio plento, prie liepsnojančio automobilio, kai ši galva buvo mano rankose ir kai jomis tekėjo tas pats kraujas, kodėl tuomet manęs nepersmelkė nuojauta. Man reikėjo palikti jį ten ir bėgti neatsigręžiant, gal net pribaigti. Raudodama nuvedžiau jį į vonios kambarį, nuploviau žaizdą spiritu ir užklijavau ant kaktos pleistrą. Jis tylomis nedrąsiai žiūrėjo į mane.

– Jūs be reikalo išsigandote, – pagaliau išvebleno.

– Be reikalo! – sušukau su kartėliu. – Po mano stogu gyvena žmogus, įvykdęs jau penkias žmogžudystes...

– Keturias, – kukliai paprieštaravo jis.

– Na, keturias, tai beveik tas pats. Aštuntą valandą ryto mane prikėlė policininkas, o jūs kalbate, kad aš be reikalo jaudinuosi... To jau per daug.

– Nereikia bijoti, – atsakė jis linksmai. – Juk jūs pati viską matėte.

– Ir kaip man suprasti: anksčiau jūs gyvenote kaip pavyzdingas berniukas – stropus studentas, sąžiningas darbininkas, viskas buvo gerai. O kai sutikote mane... Gal aš panaši į Matą Hari?

– Aš jau sakiau, Doroti. Kol jūsų nepažinojau, buvau visiškai vienas. O dabar turiu kai ką sava, žinau, dėl ko gyvenu.

– Jūs neturite nieko sava, – tėškiau apimta nevilties. – Jeigu mūsų nepasodins ir nepakars, artimiausiu metu aš ištekėsiu už Polo Breto.

Jis staiga atsistojo ir atsuko man nugarą.

– Jūs manote, kad tuomet negalėsiu gyventi kartu su jumis? – paklausė susimąstęs.

Prikandau liežuvį. Luisas atsisuko į mane. Vėl tas neregio žvilgsnis, kurį taip gerai pažinojau ir kurio taip bijojau. Aš šaižiai suklikau:

– Ne, Luisai, ne! Jeigu jūs bent piršteliu paliesite Polą Bretą, niekada, ar girdite, niekada manęs nebematysite. Aš jūsų nekęsiu, viskas bus baigta.

Bet ir pati nežinojau, kas būtent bus baigta. Jis perbraukė ranka kaktą ir atsipeikėjo:

– Nedarysiu Polui nieko bloga, bet aš noriu matyti jus visą savo gyvenimą.

Luisas priėjo iki laiptų ir lėtai, kaip žmogus, gavęs stiprų smūgį, pradėjo lipti aukštyn. Išėjau į lauką. Saulė žaismingai nušvietė seną sodą ir jį puošiantį „Roisą“, kalvas tolumoje – mažą pasaulį, tokį jaukų, praskaidrinantį man gyvenimą. Apraudojusi niekam tikusį savo likimą, šniurkščiodama užlipau aukštyn. Laikas rengtis. Vis dėlto leitenantas Pirsonas labai išvaizdus.

Penkioliktas skyrius

Kitos dvi dienos slinko kaip košmariškame sapne. Be perstojo rijau tabletes, prisireikė net trankviliantų, anksčiau taip nesielgdavau. Bet šį kartą gyvenimas mane taip aplamdė, jog ėmiau manyti, kad geriausia išeitis iš padėties – savižudybė. O trečią dieną įsisiautėjo audra. Tikriau sakant, viesulas. Taifūnas „Ana" (koks kvailas sumanymas duoti stichinėms nelaimėms švelnius moterų vardus) užgriuvo pakrantę. Pabudau auštant nuo lovos drebėjimo, paskui išgirdau vandens riaumojimą, viską supratau ir pajutau kai ką panašaus į kartų palengvėjimą. Į veiksmą įsitraukė stichija, Makbetas jau nebetoli, greitai galas. Pažvelgiau pro langą. Keliu, vedančiu upės link, plaukė keli tušti automobiliai, jiems iš paskos – kažkokios nuolaužos. Priėjusi prie kito lango pamačiau, kad mūsų „Roisas" dreifuoja po sodą tarsi žvejų valtelė. Terasa vos kyšojo iš vandens, neapsemta buvo gal penkiasdešimt centimetrų, ne daugiau. Su pasitenkinimu pamaniau: „Kaip gerai, kad niekada uoliai netvarkiau sodo, kitaip visos pastangos būtų perniek."

Nulipau žemyn. Luisas lyg pakerėtas žiūrėjo pro langą. Įpylė man kavos. Žiūrėjo į mane lyg maldautų. Nuo Maklėjaus žūties dienos jis žvelgdavo kaip vaikas, prašantis atleisti už kvailą poelgį. Dėjausi esanti išdidi.

– Šiandien teks likti namie, jokiu keliu neįmanoma išvažiuoti, – tarė džiugiai. – Ir telefonas neveikia.

– Nuostabu, – atsakiau.

– Laimė, vakar nupirkau iš Todžio du bifšteksus ir pyragaičių su vaisiais, jūs tokius mėgstate.

– Ačiū, – išdidžiai padėkojau.

Iš tikrųjų buvau sužavėta. Nereikia važiuoti į darbą, visą dieną bus galima slampinėti vilkint chalatu, dar ir mano pamėgti pyragaičiai... Viskas klostėsi ne taip jau blogai. Be to, turėjau labai įdomią knygelę, prikimštą romantiškų istorijų ir gražių jausmų – ji išsklaidys mintis apie žmogžudystes ir kitus nemalonumus.

– Tikriausiai Polas labai susinervino, – pasakė Luisas. – Jis norėjo mus vežtis savaitgalį į Las Vegasą.

– Nieko, dar bus progų bankrutuoti. Beje, noriu baigti skaityti šią knygą. O ką jūs veiksite?

– Muzikuosiu, – atsakė, – paskui gaminsiu pietus. Vėliau gal sulošime kortomis?

Jis buvo tarsi devintame danguje – visą dieną dviese. Tikriausiai nuo ankstaus ryto džiūgauja. Neįstengiau nuslėpti šypsenos.

– Gerai jau, kol aš skaitau – muzikuokite. Tikriausiai nei radijas, nei televizorius neveikia.

Visai pamiršau pasakyti, kad Luisas mėgo skambinti gitara ir pats kūrė graudžias, melancholiškas, šiek tiek senamadiškas melodijas. Pamiršau, nes nelabai mėgstu muziką. Jis paėmė gitarą ir pradėjo virpinti stygas. Lauke šėlo audra, aš gėriau karštą kavą, šalia buvo mielasis žmogžudys, man buvo taip gera, kad vos nemurkiau. Tikriausiai baisu – reikia tiek nedaug, kad pasijustum laiminga. Laimė išsunkia, vienintelis būdas to išvengti – nugrimzti į neurasteniją. Mus persekioja nemalonumai, slegia rūpesčiai, bet staiga kaip akmuo, mestas iš už kampo, arba kaip saulės spindulys mus užgriūva laimė.

Diena praėjo labai ramiai. Luisas išlošė iš manęs penkiolika

dolerių. Pietų gaminimas, ačiū Dievui, teko man. Jis skambino gitara, aš skaičiau knygą. Su juo tikrai nebuvo nuobodu, jo, tarsi katės, buvimas šalia neslėgė. O štai Polo aktyvumas kartais mane erzindavo. Net pagalvoti nenorėjau, kaip būtų praėjusi ši diena, jeigu dabar su manimi būtų buvęs ne Luisas, o Polas. Polas tikrai būtų radęs kuo užsiimti. Būtų sumanęs pataisyti telefoną, pririšti „Roisą", sutvirtinti langines, padėti man baigti rašyti scenarijų, pamalti liežuviu apie bendrus pažįstamus, mylėtis ir vienas Dievas težino dar ką veikti. Veikti, veikti, veikti! O Luisui buvo viskas vis tiek. Jei namas nutrūktų nuo inkaro ir imtų plaukti kaip Nojaus laivas, jis taip ir sėdėtų įsisvajojęs ir laimingas su gitara rankose. Mūsų namuose buvo taip ramu, o už durų šėlo taifūnas „Ana".

Naktį stichija dar labiau įsisiautėjo. Vėjas nuplėšė vienas po kitų langines, jos lėkė kaip niūriai karkiantys paukščiai. Negalėjai įžiūrėti, kas vyksta gatvėje. Niekada anksčiau mūsų kraštuose nėra buvę tokių dalykų. „Roisas" kaskart vis trenkdavosi čia į duris, čia į sieną, tarsi didžiulis į namus besiprašantis šuo. Mane tai baugino. Tiesą sakant, Viešpats, nors yra toks geras, kartais mėgsta išbandyti klusniąją savo tarnaitę. Luisas negalėjo atsidžiaugti, jam buvo smagu žiūrėti į mane sutrikusią, atrodė labai patenkintas savimi. Mane tai erzino, nutariau anksčiau atsigulti, išgėriau migdomųjų. Tai jau tapo įpročiu, nors visą gyvenimą vengiau vaistų! Bet užmigti nesisekė. Vėjas kaukė kaip pilnas vilkų traukinys, namo siūlės braškėjo, galop vidurnaktį jis neatlaikė – vėjas nuplėšė stogą tiesiai virš lovos, kurioje gulėjau, ant manęs pliūptelėjo vanduo.

Siaubingai surikau ir instinktyviai, prispaudusi prie veido šlapią paklodę, iššokau į koridorių. Ten atsitrenkiau į Luisą. Jis prisitraukė mane ir pragariškoje tamsoje apgraibomis nuvedė į savo kambarį – stogas čia per stebuklą nebuvo nuplėštas. Įnirtingas vėjo gūsis pusę namo stogo nuplėšė būtent toje pusėje, kur buvo mano miegamasis. Luisas nutraukė nuo lovos antklodę ir pradėjo mane trinti kaip seną kuiną. Tai darydamas, vis kartojo

tokiu tonu, tarsi ramintų išsigandusį keturkojį draugą: „Štai taip... Nieko baisaus... Tuoj viskas bus gerai...“ Paskui, pasišviesdamas kelią žiebtuvėliu, nulipo laiptais į virtuvę atsinešti škotiško viskio. Grįžo šlapias iki kelių.

– Virtuvėje pilna vandens, – linksmai pranešė. – O svetainėje plaukioja sofa ir krėslai. Butelį reikėjo gaudyti po visą virtuvę. Daiktai ne savo vietose taip komiškai atrodo. Net šaldytuvas, toks didelis ir toks kvailas, staiga pamanė esąs kamštis ir pradėjo plaukti.

Man tai neatrodė juokinga, bet supratau, kad jis kaip įmanydamas stengiasi mane prablaškyti. Buvo visiškai tamsu. Sėdėjome Luiso kambaryje ant lovos ir gurkšnojome škotišką viskį tiesiog iš butelio. Nors buvome apsisiautę antklodėmis, kalenome dantimis iš šalčio.

– Ką darysime? – paklausiau.

– Lauksime ryto, – ramiai atsakė Luisas. – Sienos tvirtos. Gulkite į mano lovą, ten sausa, ir miegokite.

Miegoti... Jis tikriausiai išprotėjo. Iš baimės ir nuo škotiško viskio man ėmė suktis galva, išsitiesiau ant lovos. Jis sėdėjo šalia, tamsiame langa fone mačiau jo profilį. Dangumi rangydamiesi skriejo debesys. Pamaniau: ši naktis niekada nesibaigs, aš tuoj mirsiu. Mane kaustė vaikiška baimė, siaubas gniaužė gerklę.

– Luisai, – paprašiau maldaudama, – man baisu. Prigulkite šalia.

Jis nieko neatsakė, bet po sekundės apėjo aplink lovą ir atsigulė. Gulėjome ant nugarų, jis tylomis rūkė.

Staiga „Roisas“, atblokštas galingos bangos, stipriai trenkėsi į mūsų kambario sieną. Ji sudrebėjo, pasigirdo baisus traškesys – puoliau Luisui į glėbį. Visiškai nesąmoningai – tiesiog tą akimirką man būtinai reikėjo, kad šalia būtų vyras, kurio glėbyje jausčiausi saugi. Luisas prisispaudė mane ir neįtikimai švelniai pradėjo bučiuoti kaktą, plaukus, lūpas. Šnabždėjo mano vardą, kaip šnabždama malda, bet aš sunkiai supratau, ką jis sako. Panardinau veidą į jo plaukus ir prigludau. „Doroti, Doroti, Doroti...“ Balsas skendo

audroje. Nejudėjau, kūną šildė jo kūnas, pamaniau: šitaip turėjo atsitikti, man jau ne taip baisu. Ir jokių kitų minčių.

Bet ne, taip atsitikti neturėjo. Staiga viską suvokiau. Pagaliau perpratau Luisą, jo visų poelgių priežastį. Ir žmogžudysčių, ir pašėlusios platoniškos meilės man. Aš staiga, pernelyg staiga atšlijau, jis kaipmat nuleido rankas. Abu sustingome iš siaubo, tarsi tarp mūsų būtų šliaužusi gyvatė.

– Dabar žinote viską, – lėtai pasakė Luisas.

Jis spragtelėjo žiebtuvėliu. Liepsna apšvietė jo veidą. Buvo labai gražus ir labai vienišas, vienišas visiems laikams... Užplūdus gailesčiui, ištiesiau Luisui ranką. Bet jo veidas tapo neperprantamas, akys apsiblausė, jis manęs nematė. Padėjo žiebtuvėlį ir abiem rankomis suspaudė mano gerklę.

Aš ne savižudė, bet staiga panorau, kad jis tai padarytų, nežinau kodėl. Mano gailestis jam, mano švelnumas skatino norą mirti, tai būtų kaip išsigelbėjimas. Aš visiškai nesipriešinau, gal tai mane ir išgelbėjo. Luiso pirštai, spaudžiantys man gerklę, priminė, kad nėra nieko brangiau už gyvenimą, pradėjau kalbėti ramiai. Kiekvienas oro gurkšnis galėjo būti paskutinis.

– Jeigu norite, Luisai, prašom... bet nereikia to daryti. Aš visada mėgau gyvenimą, jūs žinote, aš mėgstu saulę, myliu savo draugus ir jus, Luisai...

Jis tebespaudė man gerklę. Pradėjau dusti.

– Luisai, ką jūs darysite be manęs? Jūs nuobodžiausite, juk žinote... Luisai, brangusis, prašau – paleiskite.

Staiga atgniaužė pirštus ir raudodamas griuvo šalia ant lovos. Prispaudžiau jį prie peties, glosčiau plaukus. Ilgai tylėjome. Nemažai vyrų, prigludę prie mano peties, ieškodavo paguodos. Niekas pasaulyje taip nesužadina švelnumo, užuojautos, kaip iš sielvarto pratrukęs raudoti vyras. Bet nė vienas jų nesužadino man tiek švelnumo ir meilės, kaip šis vos manęs nenužudęs berniukas. Ačiū Dievui, seniai jau nebesivadovauju logika.

Luisas greitai užmigo, audra netrukus nurimo. Visą naktį jo galva ilsėjosi man ant peties, aš taip ir nesumerkiau akių. Žiūrėjau, kaip šviesėja dangus, kaip sklaidosi debesys, kaip virš nuniokotos žemės kyla ryški saulė. Tai buvo viena geriausių meilės naktų per visą mano gyvenimą.

Šešioliktas skyrius

Rytą, priėjusi prie veidrodžio, pirmiausia išvydau bjaurias mėlynes ant kaklo. Šiek tiek pamąsčiusi, pakėliau telefono ragelį.

Pasakiau Polui, kad sutinku už jo tekėti, jis siaubingai apsidžiaugė. Paskui pranešiau Luisui, kad aš ir Polas tuokiamės ir išvykstame į vestuvinę kelionę Europon. Paprašiau, kad prižiūrėtų namą.

Vestuvių ceremonija truko dešimt minučių, liudytojai buvo Kendi ir Luisas. Paskui susikroviau lagaminus, apkabinau Luisą ir ilgai spaudžiau jį prie širdies. Pažadėjau greitai grįžti, o jis man – gerai elgtis, daug dirbti ir sekmadieniais tvarkyti „Roisą". Po kelių valandų aš ir Polas jau skridome į Paryžių. Pro iliuminatorių buvo matyti, kaip sidabriniai lėktuvo sparnai skrodžia baltai pilkus debesis, o man atrodė, kad raižome košmariškus kelius. Šiltas ir tvirtas Polo delnas gulėjo mano delne.

Mes ketinome mėnesį praleisti Paryžiuje. Bet iš pradžių Džėjus atsiuntė telegramą – prašė nukakti į Italiją ir padėti nelaimingam kolegai, tokiam pat plunksnos vergui, baigti rašyti scenarijų. Paskui Polas skrido tvarkyti reikalų į Londoną, kur RKB rengėsi steigti filialą. Taip ištisą pusmetį zujome tarp Paryžiaus, Londono ir Romos. Aš buvau laiminga: atsirado daugybė naujų pažįstamų, dažnai matydavausi su dukterimi, maudžiausi Italijoje, šventes

švenčiau Paryžiuje ir Londone, visiškai atnaujinau garderobą. Polas pasirodė esąs tikrai malonus gyvenimo draugas, Europą aš dievinau. Retkarčiais ateidavo laiškų iš Luiso, jie buvo parašyti labai vaikiškai: jis pasakodavo apie sodą, apie „Roisą", skundėsi, kad mūsų išvykimas užtruko ir kad jis siaubingai mūsų pasiilgo. Maklėjaus mirtis padarė triukšmingą reklamą. Kadangi filmas iš tikrųjų buvo prastas, jo iš naujo ėmėsi puikus režisierius Čarlzas Vogtas. Taigi Luisui vėl teko apsirengti kaubojaus drabužiais. Be to, jo vaidmenį gerokai išplėtė. Beje, jo tai nė kiek nedžiugino, veikiau priešingai. Kai prieš tris savaites iki mums grįžtant sužinojau, kad filmas sulaukė didžiulės sėkmės, o pagrindinio vyro vaidmens atlikėjas Luisas Mailsas turi visus šansus gauti „Oskarą", apstulbau.

Luisas pasitiko mus Los Andželo oro uoste. Puolė ant kaklo pirmiausia man, paskui Polui. Džiaugėsi kaip vaikas ir tuojau pat ėmė skųstis, koks sunkus jo gyvenimas. Visi prie jo kimba, kiša kažkokias sutartis, kurių jis nė velnio nesupranta, išnuomojo jam didžiulį namą su baseinu, be perstojo skambina telefonu – baisi kankynė. Atrodė prislėgtas ir įskaudintas. Jei šiandien nebūčiau grįžusi, sakė, būtų tiesiog pabėgęs. Polas kvatojo iki ašarų, bet, mano galva, Luisas tikrai nekaip atrodė, buvo sulysęs. Rytoj – „Oskarų" teikimo ceremonija.

Šia proga susirinko visas Holivudas, išsipustęs ir džiugiai susijaudinęs Luisas išdidžiai pakilo į sceną atsiimti apdovanojimo, aš filosofiškai nusiteikusi stebėjau, kaip trys tūkstančiai žmonių audringai ploja žmogžudžiui. Ko tik nebūna gyvenime! Po ceremonijos Džėjus Grantas surengė priėmimą naujoje Luiso rezidencijoje. Baisiausiai savimi didžiuodamasis, Džėjus aprodė man namą: spintos pilnos ką tik pasiūdintų kostiumų, garaže snaudžia Luisui dovanoti naujutėliai automobiliai, štai kambariai, kur jis miegos, o štai čia jis priiminės svečius. Luisas maklinėjo mums iš paskos, kažką burbėdamas po nosimi. Aš atsisukau į jį:

– Jūs jau persivežėte senus džinsus?

Jis papurtė galvą, akyse šmėstelėjo siaubas. Luisas elgėsi taip, tarsi ne jis būtų šių iškilmių kaltininkas. Kad ir kaip įkalbinėjau, jis visai nekreipė dėmesio į svečius, vaikščiojo paskui mane kaip šešėlis. Į mus pradėjo žvairuoti, nusprendžiau kuo greičiau važiuoti namo. Nutaikiusi progą, kai kažkas užkalbino Luisą, įsikibau Polui į parankę ir sušnabždėjau, jog taip pavargau, kad virstu iš kojų.

Mudu su Polu nutarėme įsikurti pas mane, nes jo butas buvo miesto centre, o aš vis nenorėjau skirtis su priemiesčiu. Buvo trys valandos nakties, kai slapčia sėlinome automobilio link. Žiūrėdama į didžiulį apšviestą namą, į baseine mirguliuojantį vandenį, į žmonių siluetus languose, prisiminiau, kaip prieš metus važiavome tuo pačiu keliu namo ir nepažįstamasis puolė mums po ratais. Taip, praėjo tik metai. Bet kokie tai buvo metai! Ačiū Dievui, viskas baigėsi gerai, jeigu, žinoma, neminėsime Frenko, Luelos, Boltono ir Maklėjaus.

Polas vikriai prasmuko tarp dviejų naujų „Roisų“, automobilis pajudėjo iš vietos. Ir čia, tiesiog kaip prieš metus, žibintų šviesoje šmėkštelėjo tamsus siluetas. Išskėtęs rankas, kažkas bloškėsi prie automobilio. Aš sušukau iš netikėtumo. Luisas (aišku, tai buvo jis) pribėgo iš tos pusės, kur sėdėjau aš, atidarė dureles ir griebė mane už rankos. Jį krėtė drebulys:

– Pasiimkite ir mane, – maldavo. – Doroti, paimkite mane kartu, aš negaliu ten daugiau būti. – Įsirėmė kakta man į petį, paskui pakėlė galvą. Jis sunkiai kvėpavo.

Sumurmėjau:

– Bet paklausykite, Luisai, jūsų namai dabar čia. Jūsų laukia žmonės...

– Aš noriu namo, – toks buvo jo atsakymas.

Pažvelgiau į Polą. Jis tyliai kikeno. Pamėginau dar kartą:

– Bet pagalvokite apie vargšą Džėjų, jis taip stengėsi... Jis supyks, jeigu jūs išvažiuosite...

– Aš jį užmušiu, – pasakė Luisas, ir aš sudrebėjau.

Sparčiai pasislinkau ir Luisas klestelėjo ant sėdynės šalia manęs. Polas užvedė variklį. Mes vėl trise atsidūrėme tame kelyje. Man nelengva buvo atsigauti taip pakrypus įvykiams. Vis dėlto sutelkiau jėgas ir ėmiau skaityti Luisui paskaitą. Kaliau jam į galvą, kad viena naktis – nieko baisaus, kad jis pervargo, juk buvo dėl ko. Bet paskui, po dviejų ar trijų dienų, jam vis tiek teks grįžti, žmonės nesupras, kodėl jis negyvena tokiame gražiame name ir taip toliau.

– Aš gyvensiu pas jus, o į šiuos namus mes visi važinėsime maudytis, – išmintingai pasiūlė Luisas.

Tai pasakęs, užmigo padėjęs galvą man ant peties.

Mudu su Polu prilaikydami ištraukėme jį iš automobilio ir nuvedėme į kambarį. Kai guldėme į lovą, jis staiga atsimerkė, pažvelgė į mane, nusišypsojo ir palaiminga veido išraiška vėl nugrimzdo į miegą.

Aš ir Polas nuėjome į savo kambarį ir pradėjome rengtis. Atsigręžiau į Polą:

– Kaip manai, ar jis ilgam įsikūrė pas mus?

– Visam gyvenimui, – nerūpestingai atsakė Polas. – Tu tai puikiai žinai.

Jis šypsojosi. Bandžiau prieštarauti, bet jis pertraukė:

– Argi dabar nesi laiminga?

– Labai laiminga, – atsakiau.

Tai buvo tiesa. Žinoma, bus nelengva sulaikyti Luisą nuo naujų žmogžudysčių, bet, jei geriau jį prižiūrėsime ir jeigu mums seksis... Pagyvensim – pamatysim. Šis iki gyvo kaulo įgrisęs posakis, kaip visada, guodė mane, ir aš niūniuodama nužingsniavau į vonios kambarį.

Sagan, Françoise
Sa58 Angelas sargas : romanas / Françoise Sagan ; iš prancūzų kalbos vertė Vita Malinauskienė. – Vilnius : Tyto alba, 2007. – 93, [3] p.

ISBN 978-9986-16-591-0

Viena garsiausių prancūzų rašytojų Françoise Sagan (1935–2004) žymi ne tik savo kūryba, bet ir gyvenimu. Panorusi išbandyti sau nebūdingą detektyvo žanrą, rašytoja taip pat patyrė sėkmę. Vidutinio amžiaus kino scenarijų autorė Doroti Seimur išgelbsti nepaprasto grožio jaunuolį, ir šis apsigyvena drauge su ja. Pradėjęs aktoriaus karjerą ir prisipažinęs mylintis Doroti, Lukas tingiai leidžia dienas gelbėtojos name. O aplink vienas po kito ima žūti žmonės, vienaip ar kitaip įskaudinę jo geradarę... Lengvas, šmaikštus ir drauge „saganiškos" manieros kupinas detektyvas, skaitomas vienu atsikvėpimu.

UDK 840-3

Françoise Sagan

ANGELAS SARGAS

Romanas

Iš prancūzų kalbos vertė *Vita Malinauskienė*
Viršelio dailininkė *Ilona Kukenytė*

SL 1686. 2007 11 06. 3,2 apsk. l. l.
Išleido „Tyto alba", J. Jasinskio g. 10, LT-01112 Vilnius,
tel. 2497753, info@tytoalba.lt
Spausdino UAB „Logotipas", Utenos g. 41a, LT-08217 Vilnius

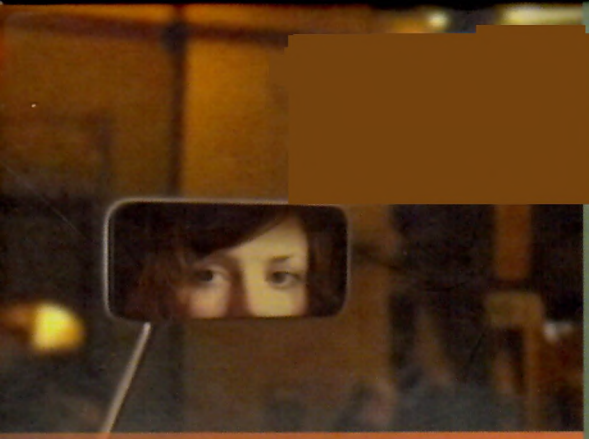

Lauke šėlo audra, aš gėriau karštą kavą, šalia buvo mielasis žmogžudys, man buvo taip gera, kad vos nemurkiau.

ISBN 978-9986-16-591-0

9 789986 165910

TYTO ALBA

www.tytoalba.lt

Viena garsiausių prancūzų rašytojų Françoise Sagan (1935–2004) žymi ne tik savo kūryba, bet ir gyvenimu. Ją pažinojo ir citavo visas Paryžius, ji diktavo madas, elgesį ir gyvenimo būdą. Aikštingai panorusi išbandyti sau nebūdingą detektyvo žanrą, rašytoja taip pat patyrė sėkmę.

Šią knygą rašiau nešildomoje gimtųjų namų, kur praleidau savo vaikystę, virtuvėje. Rašiau su savo seserimi Siuzana gurkšnodama riešutų trauktinę. Perskaičiau jai pirmą skyrių, jis taip jai patiko, kad ji versdavo rašyti kasdien, o vakarais skaityti tęsinį. Parašiau šį romaną per mėnesį. Tai buvo puikus rudens mėnuo, švietė šalta saulė, o mes rinkome grybus. Sesuo gamino įmantrius patiekalus, o aš tuo metu kūriau šiurpių žmogžudysčių istorijas. (...) Noriu pasakyti, kad „Angelas sargas" – patraukliausias mano romanas. (F. Sagan)

Vidutinio amžiaus kino scenarijų autorė Doroti Seimur išgelbsti nepaprasto grožio jaunuolį, ir šis apsigyvena drauge su ja. Pradėjęs aktoriaus karjerą ir prisipažinęs mylintis Doroti, Lukas tingiai leidžia dienas išgelbėtojos name. O aplink vienas po kito ima žūti žmonės, vienaip ar kitaip įskaudinę jo geradarę... Lengvas, šmaikštus ir drauge „saganiškos" manieros kupinas detektyvas, skaitomas vienu atsikvėpimu.